

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 130, ЧИСЛО 17, П'ЯТНИЦЯ, 28 КВІТНЯ 2023 РОКУ

1893

Vol. 130, No. 17, FRIDAY, APRIL 28, 2023

\$2.00

Закон про набуття громадянства України

КИЇВ. – 21 квітня Президент України Володимир Зеленський підписав закон, який передбачає складання іспитів з основ Конституції, історії України і на рівень володіння державною мовою як умову для набуття громадянства України. 21 березня Верховна Рада у цілому ухвалила цей документ. Закон передбачає „особливі умови“ набуття громадянства для осіб, які мають визначні заслуги перед Україною, становлять державний інтерес для України, проходять військову службу за контрактом у Збройних силах України. Закон зобов'язує їх протягом двох років з моменту отримання громадянства України скласти іспити з основ Конституції, історії України та на рівень володіння державною мовою. Ініціатором законопроекту був Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль.

Радіо Свобода

ХРОНІКА ВІЙНИ

Контрнаступ фактично вже триває

„The New York Times“ з посиланням на урядовців США повідомив орієнтовну дату початку українського контрнаступу: „Україна готується розпочати контрнаступ проти російських військ у травні“.

Заступниця міністра оборони Ганна Маляр цю тему коментує так: „Не буде такого дня, коли Збройні сили скажуть: „Завтра починаємо контрнаступ“. Це неможливо в умовах війни, тому що це – секретна інформація. Плани Збройних сил, які ми не маємо права в публічному просторі обговорювати, в тому числі й самі військові їх не обговорюють“. Водночас вона наголосила на тому, що контрнаступальні дії вже відбуваються: „Те, що зараз уже відбувається на полі бою, також можна назвати контрнаступом“.

Речниця Сил оборони Півдня Наталія Гуменюк заявила про певні дії ЗСУ на Херсонщині. На Південному напрямку Силами оборони щоденно вдається знищити від 13 до 20 одиниць техніки окупантів, військові зачищають передову смугу лівого берега Дніпра в контрбатареємному режимі.

Російські окупаційні війська на Бахмутському напрямку за добу 25 квітня 23 рази атакували позиції Сил оборони та 280 разів завдали ударів різними типами артилерії, виконали чотири авіональоти, під час боїв українські захисники знищили 175 окупантів, понад 200 поранили.

Війська Росії знову почали нарощувати свою артилерійську складову: обстрілюють позиції ЗСУ на Таврійському напрямку з тією ж інтенсивністю.

(Закінчення на стор. 14)

Візита Єнса Столтенберга до Києва

Президент України Володимир Зеленський під час зустрічі з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – 20 квітня Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом, який прибув до України з візитом.

„Ми вітаємо Генерального секретаря НАТО Єнса Столтенберга у Києві, в Україні, яка стоїть міцно, вільно й бачить перспективу повного звільнення нашої землі від російського окупанта. Цю візиту Генерального секретаря – першу за час повномасштабної війни – ми трактуємо як знак, що Альянс готовий розпочинати нову главу у відносинах з Україною – главу амбітних рішень“, – сказав В.

Зеленський за результатами переговорів з Є. Столтенбергом у Києві.

Під час зустрічі сторони торкнулися чотирьох основних питань: засідання групи з питань оборони України у форматі „Рамштайн“ 21 квітня; стимулювання партнерів щодо постачання деяких видів зброї; підготовка до Вільнюського саміту НАТО, на який запрошено Україну, а також гарантії безпеки для України на шляху до Альянсу.

В. Зеленський звернувся до Генерального секре-

(Закінчення на стор. 9)

Відбулося чергове засідання Контактної групи з питань оборони України

Мирослав Ліскович,
Укрінформ

21 квітня на авіобазі Рамштайн у Німеччині відбулося чергове, 11-те за рахунком засідання Контактної групи з питань оборони України.

Глава Пентагону Ллойд Остін розповів, що під час зустрічі контактна група насамперед зосередилася на посиленні ППО для України.

„США продовжать залучати партнерів та союзників, наголошувати на тому, щоб Україна отримувала найсучасніші системи ППО“, – сказав Л. Остін.

На цьому ж наголосив очільник Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі: „Акцент робиться на потужну систему ППО в Україні. Акцент саме на наземні системи. Щодо надання F-16 – це політичне питання і вирішувати його буде політичне керівництво“.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг: „Пріоритет – протиповітряна оборона. Буквально вчора ми отримали нові оголошення від Сполучених Штатів про додаткові ракети для чотирьох батерей Patriot, які є надзвичайно передовими

системами захисту. Норвегія та інші країни поставили NASAMS. Деякі „Т“-системи поставили Франція та Італія, тож союзники активізуються. Але, звичайно, чим більше – тим краще“.

Історичною можна назвати заяву Міністра оборони Німеччини Бориса Пісторіуса: „Це абсолютно нормально, щоб атакована сторона могла вражати об'єкти на території противника – крім цивільних“. Цікаво, чи слід вважати це завуальованим натяком відносно передачі далекобійних ракет Україні? Про це не оголошувалося, втім – побачимо...

В рамках засідання пройшла зустріч представників так званої танкової коаліції, на якій обговорили наступне: у Польщі створять центр технічного обслуговування танків Leopard для України; у червні 250 українських військових почнуть навчання на танках Abrams M1A1 SA, воно триватиме 2,5 місяці; дуже ймовірно, що Україна отримає більше ніж 31 Abrams від США, адже на 31 танк необхідно 124 людини, а навчатимуть вдвічі

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Посол Китаю заявив про Крим

КИЇВ. – Посол Китаю у Франції Лу Шає поставив під сумнів суверенітет країн, що вийшли з Радянського союзу, та засумнівав у приналежності Криму Україні. Країни Балтії, Україна та Франція виступили з різкими заявами, що засуджують таку позицію китайського дипломата. Виступаючи в етері новинного телеканалу LCI, Лу Шає сказав, що колишні радянські республіки „не мають ефективного статусу в міжнародному праві“, оскільки „немає міжнародної угоди, яка б матеріалізувала їхній статус суверенної країни“. Щодо Криму, української території, яку Росія анексувала ще у 2014 році, він сказав: „Крим від самого початку належав Росії. Це Хрущов подарував Крим Україні за часів Радянського союзу“. Міністерство закордонних справ Франції заявило, що „з тривогою взяло до уваги“ ці висловлювання, попросивши Китай прояснити його позицію. Міністри закордонних справ Латвії, Литви та Естонії теж різко засудили заяву китайського посла. Посол України у Франції Вадим Омельченко, своєю чергою, заявив, що у посла КНР або „є очевидні проблеми з географією“, або його заява суперечить позиції офіційного Пекіна „про зусилля щодо встановлення миру в Україні на основі міжнародного права та цілей й принципів Статуту ООН“. Про ці зусилля йшлося й у спільній декларації Китаю та Франції, опублікованій за підсумками візиту французького президента Емануеля Макрона до Пекіна на початку квітня. У ній сторони зобов'язалися „підтримувати усі зусилля з відновлення миру в Україні“. Реакція Києва теж не змусила себе чекати. „Усі пострадянські країни мають чіткий суверенний статус, зафіксований у міжнародному праві. Крім, до речі, Росії, яка обманним шляхом посіла місце в РБ ООН, – написав радник керівника Офісу президента Михайло Подоляк. – Дивно чути від представника країни, яка педантично ставиться до своєї тисячолітньої історії, абсурдну версію „історії Криму“. Майже 80 депутатів Європарламенту підписали відкритий лист на ім'я очільниці МЗС Франції Катрін Колонна з вимогою визнати Лу Шая персоною нон грата, оскільки його п'ятничні коментарі „виходять за рамки прийнятного дипломатичного дискурсу“. МЗС Китаю теж відреагувало на дипломатичний скандал. Згідно з заявою відомства, Китай поважає суверенний статус усіх країн, що входили до СРСР, а позиція Пекіна щодо Криму не зазнала жодних змін. Посольство Китаю у Франції видалило стенограму інтерв'ю з послом на своєму каналі WeChat. На офіційному сайті посольства інтерв'ю не оприлюднили. („BBC“)

■ Президенти підписали Спільну декларацію

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас підписали Спільну декларацію щодо підтримки української формули миру, створення трибуналу проти Росії, підтримку членства України в ЕС і НАТО, а також координації дій для гарантій безпеки до членства в НАТО. Підписання документів відбулося в рамках робочої поїздки на Житомирщину. Прем'єр-міністр Естонської Республіки Кая Каллас 24 квітня прибула з візитом в Україну. Естонія завершила першу десятку країн НАТО (Чехія, Бельгія, Чорногорія, Литва, Польща, Італія, Латвія, Ісландія та Словенія), які вже формалізували підтримку українського членства в НАТО у подібних деклараціях. (Укрінформ)

■ Росія проводить паспортизацію

КИЇВ. – Розвідка Великобританії 24 квітня прокоментувала примусову паспортизацію Росією жителів окупованих територій, яким погрожують депортацією в разі відмови від російського паспорта. Росія використовує свої паспорти як інструмент для „русифікації“ окупованих територій, як вона це робила в окупованих Донецьку та Луганську до повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року. Росія, ймовірно, прискорює інтеграцію окупованих територій України в бюрократію Російської федерації, щоб сприяти презентації вторгнення як успіху, особливо напередодні президентських виборів 2024 року. Російські окупанти погрожують жителям окупованих територій виселенням із власних помешкань та конфіскацією приватної власності у разі відмови отримувати російський паспорт. (Радіо Свобода)

Для допомоги волонтерам

Українські волонтери допомагають військовим та цивільним, але зараз і самі потребують підтримки: юридичних консультацій, роз'яснень та навчання. На часі також правові зміни, що захистять волонтерів та дозволять їм ще ефективніше втілювати свою місію. Найактуальніші теми – правовий статус волонтерів, оподаткування та державна політика.

На це вказують результати опитування щодо правових питань, пов'язаних з діяльністю волонтерів в Україні, яке провів Центр демократії та верховенства права спільно з Українською волонтерською службою в межах проекту „Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України“ 6-20 березня. Організатори також дізналися, які напрями є ключовими для українських волонтерів.

Для цього команда ЦЕДЕМ збрала думки 173 представників волонтерських спільнот з усієї України. Серед них – як індивідуальні волонтери, так і члени неприбуткових організацій або люди, що допомагають їм.

З огляду на повномасштабну війну, найчастіше опитані волонтери допомагають Силам оборони та органам державної влади – 108 респондентів (62,8 відс.) працюють у цьому напрямі.

Однак і соціальний волонтерський рух не зупиняється: 96 учасників опитування (55,5 відс.) зазначили, що допомагають малозабезпеченим або громадянам у складних життєвих умовах, 63 (36,4 відс.) здійснюють діяльність з порятунку постраждалих від бойових дій, аварій чи стихійних лих, 40 (23 відс.) – допомагають відновлювати зруйновані міста та села. Є й чимало інших напрямів, де працюють українські волонтери, серед них захист довкілля та історичної спадщини, порятунк тварин, догляд за хворими.

Крім готовності допомагати іншим, у волонтерів є ще один спільний запит: їм потрібні правові

роз'яснення та консультації. Лише двоє зі 173 опитаних не мають такого запиту. А вже після початку повномасштабної війни тисячі людей вперше стали волонтерами – у них є бажання і сили долучатися, однак бракує досвіду та юридичних знань.

Найчастіше волонтери просять пояснити, як отримати посвідчення та де воно може знадобитися (119 відповідей, 69 відс.). Також опитаних цікавлять способи підтвердити статус волонтера (97 відповідей, 56 відс.). 107 респондентів (62 відс.) хотіли б знати, як потрапити до реєстру волонтерів.

Часто українські волонтери збирають гроші на власну банківську картку, тож 45 відс. опитаних (або 78 людей) цікавить роз'яснення: що робити у такому випадку та як зареєструватися. Їхній інтерес виправданий, адже волонтери, які збирають кошти на особисту картку від різних джерел можуть не декларувати їх як дохід і, відповідно, звільняються від сплати податку. Але для цього вони мають бути включеними до Реєстру волонтерів.

Також респондентів цікавить тема договору про волонтерську діяльність, який укладають з організацією та питання виїзду за кордон, якщо потрібно привезти гуманітарну допомогу.

Відзначимо, що волонтери, які співпрацюють з організаціями або фондами, особливо часто просять про роз'яснення щодо бухгалтерського обліку, звітування та оподаткування витрат громадської чи благодійної організації (87 опитаних, 56 відс.). Тож сектор потребує не лише пояснень та консультацій від органів влади, а й фахової бухгалтерської допомоги. А індивідуальних волонтерів цікавить, як звітувати за зібрані на картку кошти та чи оподатковуються вони (97 опитаних, 59 відс.).

(Закінчення на стор. 15)

Українців вивезли з Судану

ХАРТУМ. – Україна евакуювала зі столиці Судану 138 українців та громадян інших держав.

Головне управління розвідки провело успішну рятувальну операцію з евакуації мирних громадян із охопленої боями столиці Судану – міста Хартум. Із зони збройного конфлікту загалом евакуювали 87 громадян України, здебільшого авіаційних фахівців – пілотів, техніків та членів їхніх родин. Також серед евакуйованих є громадяни Грузії та Перу. Евакуація відбувалася за умов безперервних боїв, недотримання режиму „тиші“, відсутності їжі, води та техніки.

Усі евакуйовані перебувають в безпеці на тери-

торії Єгипту. Їм надано необхідну медичну допомогу, харчування та воду.

Всесвітня організація охорони здоров'я повідомляє: щонайменше 420 людей було вбито та 3,700 поранено у Судані після того, як там спалахнули інтенсивні бойові дії 15 квітня.

У Судані військове формування Сили швидкої підтримки почало збройне протистояння армії. Армія підпорядковується військовому уряду на чолі з генералом Абдель Фатахом аль-Бурханом, а Сили швидкої підтримки – віцепрезидентів, генералу Мохамеду Хамдану Дағало.

Мілітарний портал України

Невдала акція розвідника

КИЇВ. – 21 квітня СБУ повідомила про підозру у перевищенні службових повноважень українському військовому-розвіднику, полковнику Роману Червінському. Минулого літа він спробував виманити російського льотчика з літаком в Україну. Але акція завершилась провалом.

Колишній співробітник Служби безпеки України і Головного управління розвідки Р. Червінський був долучений до двох найгучніших операцій, які провели українські силовики проти росіян в період з 2014 до 2021 років.

Перша з них – вивезення важливого свідка у справі катастрофи Боїнга МН17 Володимира Цемаха. В червні 2019 року його таємно переправили через лінію розмежування і арештували в Києві. Він міг стати важливим свідком або навіть обвинуваченим у справі МН17, оскільки на момент катастрофи 17 липня 2014 року відповідав за протиповітряну оборону району, де сталася катастрофа. В. Цемах просидів в українській в'язниці пару місяців, а у вересні 2019 року його обміняли на бранців. У грудні 2021 року Р. Червінський розкрив деталі справи Цемаха.

Наступна операція українських спецслужб коштувала йому посади. Вона стосується спроби українських силовиків затримати 28 бойовиків російської приватної компанії „Вагнер“. Ці найманці мали перетинати український повітряний простір в липні 2020 року на літаку турецьких авіоліній в напрямку Мінськ-Стамбул. СБУ і ГУР за допомогою хитрощів вдалось зібрати їх в одну групу і купити їм всім квитки на один літак. Цей задум провалився. В останній момент перед вильотом найманців заарештували в Білорусі і згодом видали Росії. В Україні з цього провалу розгорівся політичний скандал.

В підсумку Р. Червінського і його керівника в Головному управлінні розвідки Василя Бурбу звільнили з посад.

З початком російської агресії офіцер Р. Червінський повернувся до роботи. Згідно з інформацією СБУ, він був у керівництві військової частини Сил спецоперацій ЗСУ.

Це специфічний рід військ, який серед іншого

(Закінчення на стор. 14)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Бред-Дуглас Пейслі відвідав Київ

Бред-Дуглас Пейслі співає у Києві.

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Американський співак та автор пісень Бред-Дуглас Пейслі завітав підтримати мешканців столиці. З початку повномасштабного вторгнення він взяв участь у благодійному телемарафоні „Ukraine: Answering the Call”, який транслювали три американські канали. Його пісня „Same Here” посіла перше місце серед завантажень в „Apple Music”. 24 січня 2023 року Б. Пейслі став амбасадором проекту „United24” та підтримує напрям „Відбудова України”. 12 квітня Б. Пейслі, аби висловити українцям підтримку, пройшов вулицями Києва, спустився у метро, де ховалися від ракетних атак тисячі людей, та виконав „The Same Here”, стоячи на тлі знищеної російської техніки. Також заспівав легендарну українську пісню „Червона рута” й закликав усіх в світі долучитись до збору допомоги.

По всьому світу було продано понад 11 мільйонів копій його альбомів. Б. Пейслі виграв три наго-

роди Греммі, 14 Academy of Country Music Awards, 14 Country Music Association Awards та дві American Music Awards. У 2010 році музикант здобув перемогу в номінації „Артист року” та визнання найуспішнішого співведучого CMA Award в історії разом із Керрі Андервуд протягом 11 років.

UNITED24 – ініційована Президентом України платформа збору пожертв на підтримку України. За 11 місяців роботи UNITED24 завдяки пожертвам з понад 110 країн зібрано понад 300 млн дол. Серед амбасадорів UNITED24 – співачка та акторка Барбара Стрейзанд, актор Марк Гемілл, канадська акторка Кетрін Вінник, гурт Imagine Dragons, арт-директор Balenciaga Демна, американський актор Лієв Шрайбер, режисер Мішель Азанавічус, астронавт Скотт Келлі, історик Тімоті Снайдер, співак Бред Пейслі, британський мандрівник Беар Гріллз, підприємець Річард Бренсон, видатні українські спортсмени Еліна Світоліна, Андрій Шевченко та Олександр Усик.

Антидророва рушниця від американки

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Волонтерка Оксана Червона повідомила, що американка Карен Каучер Тісео передала через архієпископа Кропивницького і Голованівського Марка Православної церкви України кошти на придбання антидрорової рушниці.

Оксана Червона розповіла: „Річ у тім, що у місті Кліфтон штату Нью-Джерсі є Українська церква, а Карен – її прихожанка. Жінка хотіла допомогти Україні, адже переймається через війну. І разом зі священником вирішили, що доречно буде придбати антидророву рушницю. Карен надала кошти, їх переслали сюди, і ми придбали зброю в українського виробника. І вона уже допомагає нашим військовим”.

Вартість рушниці – майже 500 тисяч гривень або 12,500 доларів.

Антидророва рушниця – у наших воїнів. (Фото: Оксана Червона)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Китай обіцяє підтримку

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський і провідник Китаю Сі Цзіньпін 26 квітня провели першу телефонну розмову від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Телефонна розмова відбулася з ініціативи української сторони. Китай відправив в Україну спеціального представника і проведе переговори з усіма сторонами щодо „врегулювання української кризи”, йдеться в заяві китайського уряду. У заяві не уточнюється, чи відвідає китайський представник Росію. Китай зосередиться на просуванні мирних переговорів і докладатиме зусиль для якнайшвидшого припинення вогню. В. Зеленський повідомив: „Провів тривалу змістовну телефонну розмову з головою Китаю Сі Цзіньпіном. Вірю, що вона, а також призначення посла України в Китаї дасть потужний поштовх розвитку наших двосторонніх відносин”. США, як і раніше, стурбовані тим, що Китай може надати Росії летальну зброю, і разом з іншими західними країнами скептично ставляться до пропозицій Китаю щодо політичного врегулювання в Україні. Китай ніколи публічно не підтримував повномасштабне вторгнення Росії в Україну, але також ніколи не критикував Москву через війну. (Радіо Свобода)

■ Медики отримали подарунки від СКУ

КИЇВ. – Медики 24-ої Окремої механізованої бригади отримали від Світового конгресу українців 50 спеціальних „Великодніх кошиків” із засобами, що допомагають рятувати життя на передовій. Кошики містять 500 джгутів SOF-T, 250 наборів для та дихальних шляхів, гемостатичну марлю, ущільнювальні пов'язки для грудної клітки. Окрема подяка висловлена капелянам Гарнізонного храму свв. апостолів Петра і Павла Тарасу Михальчуку та Олесі Винник за те, що зробили це можливим. (СКУ)

■ До школи на 12 років

КИЇВ. – Перехід на 12-річну систему шкільної освіти в Україні має відбутися у 2027 році згідно з законом „Про освіту”. Про це йдеться у роз'ясненні Міністерства освіти та науки. Нині експерти тільки працюють над розробленням державного стандарту про профільну старшу школу. Цей документ визначатиме, яким буде навчання у старших класах. Тож наразі не можна говорити про будь-яке прискорення переходу на 12-річне навчання, оскільки освітній процес повинен бути послідовним і безперервним. Також вказується, що освітні втрати, спричинені пандемією коронавірусної хвороби, становлять великий виклик для української системи освіти. Заступник міністра освіти і науки Андрій Вітренко 22 квітня заявив, що МОН вивчає думку експертного середовища, батьків та дітей, аби вже з 2024 року перейти на 12-річну систему навчання. (Укрінформ)

■ Збірна України продовжить виступи

КИЇВ. – Збірна України продовжить виступи у кваліфікації чемпіонату Європи 2024 року, незважаючи на участь у цьому ж відборі збірної Білорусі. „Враховуючи рішення Союзу європейських футбольних асоціацій (УЕФА) від 27 травня 2022 року щодо розведення українських та білоруських футбольних команд при жеребкуванні міжнародних змагань, структурні підрозділи Мінмолодьспорту, до повноваження яких віднесено координацію розвитку футболу в Україні, будуть контролювати участь українських команд в міжнародних змаганнях, в яких братимуть участь і білоруські команди. У разі виявлення фактів можливих випадків очних зустрічей українських та білоруських футбольних команд, для вирішення питань пов'язаних з подальшою участю у змаганнях має бути задіяні вимоги пункту Мінмолодьспорту. Національна збірна України виступає у відбірковій групі С Євро-2024 разом з командами Англії, Італії, Північної Македонії та Мальти. Суперниками української „молодіжки” у фінальному турнірі Євро-2023 будуть футболісти Еспанії, Хорватії та Румунії. (Укрінформ)

Маленький Костик приготував пряники бідним дітям.

Алла Соколовська

Мама з сином – волонтери

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – Бережанка Алла Соколовська стала волонтеркою ще у дитячому віці. І ось уже більше, як 20 років вона допомагає людям за покликом доброго серця. З перших днів повномасштабної війни А. Соколовська разом з міською радою та благодійниками створила у Бережанах волонтерський штаб. Він допомагає переселенцям, які виїхали з окупованих територій та місць активних бойових дій. Завдяки співпраці з гуманітарними організаціями, допомогу отримали тисячі людей. Серед них – батько і

(Закінчення на стор. 10)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Байден кандидує на перевибір

ВАШІНГТОН. – Президент Джо Байден 25 квітня оголосив, що він кандидує на перевибір на президентських виборах у 2024 році. Він це зробив у трихвилинному відео, в якому він постійно підкреслював потребу „завершити роботу”. Він є найстарішим президентом в історії країни і матиме 82 роки невдовзі після виборів. Колишній Президент Дональд Трамп має 76 років, і оголосив свою кандидатуру в грудні 2022 року. Потенційно вибори в 2024 році були б повторенням виборів 2020 року. Джо Байден багато разів критикував прихильників Д. Трампа, називаючи їх „екстремістами”. У чотирихвилинному відео Д. Трамп відповів президентові, критикуючи його за економіку, інфляцію та хаотичний вихід з Афганістану. („National Public Radio”)

■ Заклики до реформи Ради безпеки ООН

НЮ-ЙОРК. – Представники США, Великобританії, Японії та кількох країн Євросоюзу закликали до реформи Ради безпеки ООН. Це сталося 24 квітня на засіданні Ради в Нью-Йорку. Посол США до ООН Лінда Томас-Грінфілд заявила, що Росія, яка цього місяця головує в ООН, грубо порушує принципи статуту організації, розпочавши загарбницьку війну, гальмуючи зернову угоду і вийшовши з договору про обмеження ядерної зброї. Вона згадала про заарештованих у Росії американських громадян – засудженого у справі про шпигунство Поля Вілана та журналіста Евана Гершковича. Вона закликала до їхнього негайного звільнення. Посол США вважає, що ООН опинилася в умовах кризи довіри. „Агресія та захоплення територій неприпустимі з погляду міжнародного права”, – сказала вона. З нею погодилися представники Великобританії та Франції. „Російське вторгнення в Україну принесло неймовірні страждання українцям і стало катастрофою для самої Росії. Російське покоління втратило майбутнє, а уряд навіть не пояснює навіщо”, – сказала сказала Посол Великобританії Барбара Вудворд. Представник Франції Ніколя де Рів'єр нагадав, що Росія і раніше порушувала міжнародне право. Він навів приклад вторгнення російських військ у Грузію в 2008 році, підтримку „сепаратистів” на Донбасі з 2014 року та порушення збройного ембарго з Іраном. Він згадав, що Франція та Мексика виступили з ініціативою, яка рекомендує постійним членам Ради безпеки утримуватися від застосування права вето у випадках, коли йдеться про масові звірства, і закликав інші країни приєднуватися до цієї ініціативи. Глава делегації ЕС при ООН Олаф Скуг заявив: „Росія намагається подати себе захисником Статуту ООН та багатополарності. Ніщо не може бути далі від істини. Це – цинічно”. Міністер закордонних справ РФ Сергій Лавров заявив, що в ООН надто багато представників країн Заходу та надто мало представників з інших регіонів. Він поклав відповідальність за російський напад на Україну на США та їхніх союзників і вкотре заявив, що мета російських військ – „захистити людей від винищення київським режимом, усунути загрозу безпеці з боку НАТО”. Представник Китаю Жанг Цзюнь не схвалив курс реформи Ради безпеки. Він також закликав США та інші країни відмовитись від односторонніх санкцій, назвавши їх незаконними. У квітні Росія виконує формальну роль країни-голови Ради безпеки ООН. 15 країн-членів Ради головує у ній по черзі за абеткою. Востаннє Росія була голови Ради у лютому 2022 року. (Радіо Свобода)

■ США евакуювали посольство з Судану

ХАРТУМ. – Спецвідділи Збройних сил США 23 квітня евакуювали Посольство США в Хартумі через бої між ворогуючими сторонами в Судані, в яких вже загинули понад 400 осіб упродовж дев'яти днів. Військовослужбовці на трьох гелікоптерах вивезли 70 залишених американських працівників. Близько 16 тис. приватних американських громадян залишилися в цій східноафриканській країні. Президент Джо Байден подякував військовим за швидке й професійне виконання місії. Найвищі американські військові командири були в контакт з ворогуючими сторонами, щоби забезпечити евакуацію. („Associated Press”)

ОБ'ЄКТИВНИЙ ПОГЛЯД

Що було б, якби Україна програла?

Пітер Дікінсон

Видатний опір України російській агресії захопив уяву світу, що спостерігає за війною. Міжнародна спільнота вражена стійкістю українського народу, її надихнула його рішучість кинути виклик російському колосу. У той же час, коли вторгнення триває вже другий рік, все частіше лунають заклики до якогось компромісу з Кремлем, який поклав би край бойовим діям і фактично заморозив би конфлікт.

Більшість прихильників компромісного миру стверджують, що повна українська перемога просто нереальна. Вони наполягають, що навіть поганий мир кращий за війну. Хоча деталі часто розпливчасті, вони, як правило, натякають на якусь угоду „земля в обмін на мир”, в рамках якої Україна відмовиться від частини своєї суверенної території та прирече мільйони українських мирних жителів на постійну російську окупацію в обмін на припинення бойових дій.

Таке прийняття бажаного за дійсне недооцінює рівень імперських амбіцій Володимира Путіна, ігноруючи серйозні наслідки для міжнародної безпеки чогось меншого, ніж вирішальна поразка Росії в Україні. Якщо Москву винагородять за вторгнення територіальними надбаннями, світ стане набагато небезпечнішим місцем. Можливо, найкращий спосіб показати небезпеку умиротворення Путіна – уявити, де б ми були сьогодні, якби Україна справді впала рік тому.

З моменту початку вторгнення 24 лютого 2022 року поєднання захоплених документів, звітів ув'язнених, повідомлень російської пропаганди та поведінки росіян в окупованих регіонах України дозволило скласти воєдино досить всеосяжне бачення планів Путіна на завойовану Україну. Виникає страшна картина кампанії геноциду, спрямованої не лише на знищення української державності, а й на стирання всіх слідів української національної ідентичності.

Якби початковий план Путіна вдався, то Україна зазнала б місяців масових арештів, страт без суду і депортацій.

Якби початковий план вторгнення Путіна вдався і його війська захопили Київ за три дні, як передбачалося, він скинув би українську владу та встановив маріонетковий режим, зформований з прокремлівських політичних сил України. Якби більшість країни швидко потрапила під прямий військовий контроль Росії, то ми б побачили місяці масових арештів, страт без суду і насильницьких депортацій, щоб зламати будь-який опір. Працюючи з місцевими колабораціоністами по всій країні, російська окупаційна влада цілилася б у будь-кого, кого вважали за потенційну загрозу для Кремля.

Ця схема звірств систематично повторювалася протягом останнього року в кожному регіоні України, окупованому військами Путіна. Міжнародні слідчі дійшли висновку, що злочини, що відбуваються в окупованих регіонах, є свідченням плану знищення української нації.

„План Путіна полягає в тому, щоб окупувати Україну, підкорити українське населення російському правлінню та знищити українську ідентичність. Цей план стає дедалі яснішим у міру збільшення кількості доказів військових злочинів та просування наших розслідувань”, – прокоментував британський адвокат Вейн Джордаш, який очолює команду міжнародних юристів „Мобільне правосуддя”, яка розслідує російські злочини в Україні.

Оскільки 17 відс. території України наразі окуповані Росією, гуманітарні наслідки війни вже були катастрофічними. Десятки тисяч мирних жителів поボюються загибелі, понад 1 млн. зазнали депортації в Росію. Тим часом ще мільйонам довелося залишити свої будинки та переїхати в інші місця України або перетнути кордон сусідніх країн ЕС.

Якби Путінові вдалося захопити всю Україну, масштаби гуманітарної катастрофи були б набагато більшими. Десятки мільйонів українських біженців опинилися б в ЕС, а безперервні акти опору всередині України призвели б до кривавої

(Закінчення на стор. 9)

Клінтон мав би відчувати свою провину

Володимир Сергійчук

В історії сучасної російсько-української війни назавжди залишаться драматичні кадри кінохроніки, на яких невідомий хлопчик, близько шести років, серед великої маси біженців з рідної землі самотужки перетинає наш західний кордон наприкінці лютого 2022 року. Біля цієї української дитини нікого поруч немає, і вона заливається слізьми, які затуманюють їй шлях у незвідане...

Якщо в цього хлопчика все складеться добре, то він, як виросте, не просто пригадуватиме моторошні для нього картини дитинства, а й почне аналізувати причини, чому йому довелося ось таким чином покидати отчий край без найрідніших людей поряд? І неодмінно йому стане відомим, що після проголошення незалежності в 1991 році Україна мала третій за обсягом ядерний потенціал у світі. Відтак тоді у нього й виникне запитання: а чому ж його Батьківщина не скористалася цією зброєю раціонально, щоб мати надійний захист для нього, його батьків, зрештою, для всіх її громадян.

Звичайно, йому стане дивним, що після того, як 27 серпня 1991 року делегація в складі так званих російських демократів Собчака й Руцкого уже погрожувала в Києві анексією Криму й Донбасу в разі виходу України зі сфери впливу Москви, наша Верховна Рада 24 жовтня, тобто через 2 місяці потому, проголосить „Заяву про без'ядерний статус України”. І там буде висловлено ось таке: „Україна проводитиме політику, спрямовану на повне знищення ядерної зброї та компонентів її базування, що розташовані на території Україн-

ської держави. Вона має намір зробити це у мінімальні строки, виходячи з правових, технічних, фінансових, організаційних та інших можливостей, з належним забезпеченням екологічної безпеки. В Україні буде розгорнуто широку програму конверсії оборонної промисловості, перепрофілювання частини військово-промислового потенціалу на потреби економічного та соціального розвитку”.

Тобто, бачимо чітку програму роззброєння України, але в названій заяві – жодного слова про гарантії безпеки територіальній цілісності й державному суверенітету України. Нібито ми вже перебуваємо в якомусь окремому світі, де можна обійтися без власних збройних сил, які тільки і є гарантом незалежності будь-якої країни сучасного світу.

Напередодні Всеукраїнського референдуму на підтримку Акта про проголошення Незалежності Президент США Джордж Буш-старший повідомляє Москву про те, що за океаном знають: завтра українці переважною більшістю голосів проголосують за цей доленосний для них документ, але Вашингтон не буде поспішати визнавати Україну, аби не нашкодити ні Президентові ще існуючого СРСР Горбачову, ні Президентові Російської федерації Єльцину. Так і станеться – США визнали Україну не в числі перших.

Це також мало б застерегти українських можновладців від поспішних кроків у роззброєнні, тим паче, що з самого початку загострилися проблеми поділу Чорноморського флоту, який Москва нама-

(Закінчення на стор. 17)

Зрада та головування

Дмитро Галко

Міжнародний день дурня продовжується. Країна-агресор з 1 квітня головує у Раді безпеки ООН. Факт, який Президент України раніше назвав „абсурдним та деструктивним“. 24 та 25 квітня засідання проводив міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров. США не видали візи російським пропагандистам, які мали супроводжувати його, але чому видали йому самому, якщо могли не видавати? Колишній радник представництва при офісі ООН у Женеві Борис Бондарев сказав, що це „викликало б скандал“, „виглядало б не красиво“ і було б розцінено багатьма країнами як „недружній крок“ стосовно Росії, що призвело б в результаті до „руйнування ООН у принципі“.

Що ж, ось у такому дивовижному світі ми сьогодні живемо. Де бучанська різанина та інші геноцидальні практики в рамках „остаточного вирішення українського питання“ – це дещо менш скандальне, ніж можлива невидача візи міністрові

Міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров в ООН.

брехні та хамства, як правильніше було б називати Лаврова. Взагалі кажучи, це є більш ніж наочний доказ існування того самого „багатопольного світу“, про втрату якого так довго і нудно говорять Лавров з Путіним.

Потворного світу морального релятивізму, права сили і, як наслідок, багатьох воєн. Миру, де бан-

(Закінчення на стор. 14)

Південна Корея може розпочати постачання озброєнь

СЕУЛ. – Президент Південної Кореї Юн Сок Йоль в інтерв'ю Reuters 20 квітня вперше припустив, що його країна може розпочати постачання озброєнь в Україну: „Якщо виникне ситуація, з якою міжнародна спільнота не може змиритися, наприклад, великомасштабний напад на мирних жителів, різанина або серйозне порушення законів війни, нам буде важко наполягати лише на гуманітарній чи фінансовій підтримці. Я вважаю, що не буде обмежень у обсязі підтримки для оборони та відновлення країни, в яку незаконно вторглися“.

За його словами, враховуючи відносини зі сторонами, залученими у війну, та розвиток ситуації в зоні бойових дій, південнокорейська влада вживе „найбільш відповідних заходів“.

Прес-секретар Кремля Дмитро Песков висловив жаль у зв'язку з висловлюваннями Юн Сок Йоля: „На наш жаль, Сеул зайняв досить недружні пози-

ції у всій цій історії. Звичайно ж, початок постачання озброєння побічно означатиме певну стадію залучення до цього конфлікту“.

Заступник голови Ради безпеки Росії Дмитро Медведєв пригрозив поставками озброєнь до Північної Кореї.

Представниця російського МЗС Марія Захарова попередила, що будь-які постачання зброї до України Москва розглядає „як відверто ворожий антиросійський акт“.

Політика Південної Кореї зазвичай полягає в тому, щоб не постачати зброю країнам, які перебувають у активному конфлікті. Південна Корея досі надавала Україні лише економічну та гуманітарну допомогу: медикаменти, намети, ковдри, куленепробивні каски, засоби для хімічного та радіологічного захисту.

Грани.ру

Російський літак вдарив по Белгороду

На російський Белгород, розташований неподалік від кордону з Україною, 20 квітня впала авіабомба з російського літака Су-34, що пролітав над містом. Про це повідомило Міністерство оборони Росії.

Експерти, блогери, військові журналісти висувують безліч версій того, що могло статися у небі над Белгородом.

Очевидно, що підривник був встановлений із затримкою – на відеозаписі видно момент падіння боєприпасу на землю, і лише за кілька секунд стався основний вибух.

Останнім часом у пресі багато говорили про те, що Росія у війні з Україною почала більше застосовувати нові авіаційні боєприпаси. Зокрема, бомби, оснащені комплектами КМПК, які перетворюють звичайну бомбу на високоточну. За однією з версій, на Белгород могла впасти саме така бомба, в якій виникли збої в системі управління.

Такі боєприпаси зазвичай випускають у повітрі за десятки кілометрів від цілі – далі вони летять самостійно. Однак жодних ознак того, що саме така бомба впала, на відеозаписах немає.

Ще одне питання, яке також широко обговорюють – чому бойовий літак летів над містом, яке мало бути добре видно з висоти?

Екіпаж цього бомбардувальника, ймовірно, виконував бойове завдання, літак ніс цю бомбу до цілі, яка, можливо, була в іншому місті з мирними жителями – в Україні.

Белгород від самого початку російського вторгнення став прифронтовим містом, й інцидент з падінням бомби на міську вулицю вкладається в логіку того, що відбувається зараз у цьому регіоні. Там триває війна.

У белгородських телеграм-каналах з'явилися фото та відеокадри великої вирви шириною

Наслідки удару російського Су-34 по Белгороду.

близько 20 метрів на одному з центральних міських перехресть.

За попередніми даними, постраждали три місцеві мешканки, пошкоджені кілька будівель. В одному з житлових будинків зруйновані чотири квартири.

Речник Повітряних сил ЗСУ полковник Юрій Ігнат в етері національного телемарафону зазначив, що подібні випадки в Росії можуть почастишати – через намагання росіян швидко наростити виробництво снарядів за рахунок їхньої якості.

„BBC“

АМЕРИКА | СВІТ

■ Небезпека батарей електричних авт

ДІРБОРН, Мишиґен. – Телеагенція „CNBC“ 20 квітня оприлюднила відео, в якому видно як від вогню розтопилися три вантажні авта компанії Форда моделі F-150. Існують відео з камер, які носили пожежники й поліцаї, котрі відгукнулися на пожежу в лютому на автостоянці в Дірборні. Внаслідок цих загорянь компанія в березні відкликала 18 вантажівок цієї моделі. При загорянні батареї в електричних автах утворюється надто висока температура, ніж у звичайному вогні, і щоб загасити таку пожежу, потрібно значно більше води. Компанія повідомила слідчим, що пожежа в батареях спалахнула, коли вони заряджалися. („Detroit Free Press“)

■ Вакцинації спричиняють шум у вухах

ТУСОН. – Шаовен Бан, професор департаменту фізіології Коледжу медицини при Арізонському університеті в Тусоні досліджує зв'язок між вакцинацією проти коронавірусу та шумом у вухах. На 23 квітня принаймні 16,183 особи подали скарги до Центрів контролю захворювань (CDC), що після отримання першої дози вакцинації в них з'явився шум у вухах. Згідно гіпотези Ш. Бана, ці люди вже мали запалення головного або спинного мозку, а вакцинація погіршила ситуацію. Ці особи мали суттєвий шум у вухах, а також інші симптоми, як от сильний головний біль та запаморочення. Після внутрішньої перевірки даних, CDC не знайшли жодного зв'язку. Однак, вони не оприлюднили результати своєї перевірки. Д-р Грегорі Полєнд, засновник і директор Групи досліджень вакцин при широковідомій Майо клініці, що в Рочестері штату Мінесота, вважає, що CDC не провели всіх потрібних досліджень і тому не оприлюднили результати. Дослідники при Ейль університеті розпочали дослідження цього явища. Досі не знайдено стандартного ефективного способу лікування цієї хвороби. („NBC News“)

■ Коледж усуває ім'я засновника

БРИН МАВР, Пенсильванія. – Брин Мавр Коледж є жіночим коледжем гуманітарних наук у передмісті Філадельфії. Ім'я його засновниці М. Керій Томас, яка була президенткою коледжу в 1894-1922 роках, було викарбуване при вході до бібліотеки коледжу в 1935 році за її досягнення в поширенні освіти серед жінок. Але 21 березня Рада правління оголосила, що ім'я буде усунене за її „расистські та антисемітські погляди“. Її портрет і бюст зберігаються на складі і будуть виставлені в майбутньому на експозиції, що дозволить „повний перегляд цих об'єктів та їхньої повної історії“. („Inside Higher Ed“)

■ Відкликали переіменування вулиці

ЄРУСАЛИМ. – Єрусалимська газета „The Jerusalem Post“ 11 квітня повідомила, що у Києві мешканці проголосували за зміну назви вулиці великого польського географа Миколи Пржевальського, нащадка запорізького козака Кирила Перевала. Найбільше голосів дістала назва вулиці проф. Володимира Кубійовича. В. Кубійович (1900-1985) був визначним географом, демографом, енциклопедистом та організатором української науки, професором Українського вільного університету в Празі та Мюнхені. Під час Другої світової війни В. Кубійович очолював Український центральний комітет (УЦК) в Генеральному губернаторстві, що відповідав за українське населення перед німецькою владою й захищав його інтереси. В. Кубійович був членом ОУН (м), а в 1943 році брав участь у створенні Української дивізії „Галичина“. Після війни він емігрував до Німеччини, а в 1951 року до Франції (м. Сарсель), де й створив науковий осередок. Він був обраний дійсним членом НТШ у Львові, де очолював Географічну комісію. Після відновлення діяльності НТШ на еміграції був його довголітнім секретарем у Мюнхені, а відтак – головою Європейського відділу НТШ. Після появи статті в єрусалимській газеті, яка вказувала на його „коляборантське“ минуле, Посол Ізраїлю в Україні Михайло Бродський мав незаплановану зустріч з посадником Києва Віталієм Кличком. У результаті, В. Кличко відкликав голосування в міській раді щодо назви вулиці. Посол М. Бродський на Твіттері висловив своє задоволення, що „ця непідходяща ініціатива не піде вперед“. („New York Sun“)

Україна перед контрнаступом

В Україні і світі громадськість живе в очікуванні контрнаступу України на окупаційне військо Росії. Відповідальні представники Збройних сил України радять не гнати коней, бо такий наступ треба ретельно приготувати. Росіяни на території України перейшли в позиційну оборону, і єдині місця на фронті, де відбуваються їхні спроби наступу, – це Бахмут, а також спроба охопити з півночі Авдіївку та бойові дії в Мар'їнці.

21 квітня відбулось 11-те засідання групи „Рамштайн“, присвячене насамперед постачанням боєприпасів для України, й останнє перед очікуваним українським контрнаступом. Очікується, що увійдуть до обіцяної США партії боєприпасів на 325 млн дол. далекобійні ракети ATACMS перед контрнаступом, бо такі ракети життєво потрібні для його успіху. Шість танків Leopard 2 з Іспанії відправлені 23 квітня і мають прибути в Україну перед початком вирішальних битв. Разом з вже доставленими канадськими, німецькими, норвезькими, польськими, португальськими і 10 шведськими танками вони забезпечать Україні бригаду з 68 сучасних танків.

Далі на черзі 31 американський „Абрамс“. Відкладати початок контрнаступу ЗСУ вже не можуть. Для української армії, як сказав В. Зеленський, життєво важливо утримати Бахмут до початку контрнаступу. Інакше для оборони ширшої лінії фронту у цьому районі доведеться використовувати частину резервів, призначених для контрнаступу. Бахмут сковає значну частину російських військ і там витрачається основна частина російських боєприпасів. Але утримувати Бахмут до кінця липня, коли прогнозують початок вирішальної битви, українцям навряд чи вдасться. Вже зараз ЗСУ змушені були відступити з центру міста та утримують лише його західну частину. Крім того, російські війська знаходяться в небезпечній близькості від головної дороги, якою йде постачання Бахмута. Тому командування ЗСУ не має жодних причин відкладати контрнаступ в очікуванні нових поставок західної бронетехніки, оскільки така затримка була б вигідніша противнику.

Обмежує українську армію лише погода. На півдні України першим сухим та відносно теплим днем стало 23 квітня. Щоб просохнув ґрунт, потрібно 2-3 тижні. Оце приблизний термін українського контрнаступу. Найбільш вірогідним місцем його виглядає напрямок від Запоріжжя на Мелітополь, а потім на Бердянськ, і від нижньої течії Дніпра на Генічеськ. Однак саме тут очікує на удар і російське командування, яке збирається використати для його відбиття близько половини всієї своєї тактичної авіації та сильне артилерійське угруповання. Тому не виключено, що, як торік у Харківській області, основного удару буде завдано десь в іншому місці, де на нього не чекають.

У витоках секретних документів Пентагону, які здійснив військовослужбовець Джек Тейшейра, ніби є точна дата передбачуваного початку українського контрнаступу. Нібито всі поставки зброї та боєприпасів ЗСУ були орієнтовані на 30 квітня як час початку контрнаступу. Однак у цитованому документі Пентагону насправді йдеться, що частина бригад ЗСУ має бути підготовлена та оснащена до 31 березня, а решта – до 30 квітня. Із цього можна лише зробити висновок, що контрнаступ розпочнеться після 30 квітня, але точний день вирахувати неможливо.

Військові аналітики передбачають, що ЗСУ доведеться здійснити щонайменше два контранаступи для того, щоб фронт окупантів посилався. Після того, як закінчиться перший контрнаступ, почнеться підготовка до наступного. Протягом 2023 року їх буде два. Перший може стати одним з етапів звільнення територій. Основний наголос робиться на те, щоб у росіян відбулось каскадне руйнування їхньої лінії оборони, щоб вони не встигали відступати, займати нові позиції, тримати оборону, відступати далі і займати наступні позиції. Вони повинні тікати без можливості перегрупування. Контрнаступ сам по собі не зупинить війну. Вдалий контрнаступ можна буде вважати суттєвим переломом у війні. Далі буде вже не контрнаступ, а наступ. Якщо вдасться вийти на узбережжя Азовського моря, відрізати Крим від материкової частини Росії за допомогою знищення Керченського мосту, то почнуться вже певні процеси всередині Росії. Путіну не пробають втрату півострова.

Тож допомагаймо війську України словом і ділом!

ПОСТАТІ

Генерал-хорунжий УПА Іван Трейко

Єпископ Житомирський і Овруцький Паїсій освячує пам'ятний хрест на честь генерал-хорунжого УПА Івана Трейка.

Олександр Рудяченко

Проект „Калиновий к@тяг“ у дні війни продовжує розповіді про українських героїв і полководців різних часів. Один з таких – сотник УПА, учасник багатьох визвольних боїв Іван Трейко.

На вівтар Української революції поклав усе: життя першої дружини та добробут другої сім'ї, особисту кар'єру, свій дах над головою, власне майбутнє, поранення другої дружини, світле дитинство 10-місячного сина, якого червоні здали в притулок, навіть лик, спотворений вистрілом в обличчя. Як стверджували його бойові побратими (Яків Гальчевський), сам І. Трейко від численних ран був подірявлений наче ото решето. Єдиною метою у житті незламний патріот бачив збройну боротьбу за вільну Україну, яку вів 28 довгих років.

І. Трейко народився 17 (29) квітня 1898 року у селі Старостинці Київської губернії (нині – Вінницької області) у селянській родині. Батька звали Демид Трейко, а матір – Серафима. Хрестили новонародженого у місцевому храмі Мучениці Параскеви, збудованому ще 1825 року.

Замолоду померла Серафима, залишивши чоловікові двох малих дітей – сина та доньку. Вікувати вдівцем Демид Іванович не зміг, взяв другий шлюб. Тому Іванка виховувала мачуха. У пеклі Першої світової війни служив він єфрейтором 58-го Празького піхотного полку 15-ої піхотної дивізії, приписаного до Миколаєва Херсонської губернії.

Під час бою 20 червня 1916 року, який точився біля волинських сіл Угринів та Дубова Корчма, вояк дістав важке поранення та контузію. Лікування розтягнулося на пів року, службу вояк продовжив у 229-му піхотному Скви́рському полку 58-ої піхотної дивізії.

Від самого створення Центральної Ради і відродження української дер-

жавности І. Трейко став на національно-державницькі позиції, а згодом, як отаман і сотник Армії УНР, неситно тримався самостійницького курсу. У 1920 р. І. Трейко служив воєнкомом у Сквирі, але через конфлікт з партійним секретарем, який чіплявся до його жінки-красуні Марти Кудрі, з роботи звільнився.

Перша задокументована згадка про І. Трейка зустрічається ще у 1919 року. Про патріота пишуть, як про отамана повстанчого загону, який на теренах південно-західної Київської губернії, зокрема у Сквирському, Білоцерківському та Таращанському повітах, бився проти більшовиків і білогвардійців.

Станом на 25 січня 1921 року самі більшовики вважали, що загін Трейка налічує 30 багнетів й на озброєнні має кулемет. За 10 місяців бойовий склад підрозділу подвоївся. У книжці „Провісники волі“ історик та журналіст Кость Завальнюк навів численні дати нападів повстанського отамана на продзагони, ліквідацію політруків, червоноармійців і міліціонерів, побиття сільських зрадників-комнезамівців.

У розвідці „Іван Трейко: повстанський отаман (1917-1921), генерал-хорунжий УПА (1940-1945)“ доцент Національної академії оборони України Юрій Каліберда пише: „У травні 1921-го року загін Івана Трейка у кількості 100 осіб територіально входив до 2-ої групи 8-го повстанського району (загальна чисельність – 4,5 тис. повстанців), у зону відповідальності якого входили південні повіти. За наказом командування, Іван Трейко особисто відповідав за Сквирський повіт, очолював Сквирський повстансько-партизанський загін, був командиром охоронної сотні при штабі Північної повстанської групи під орудою полковника Сергія („Карого“) Яворського (1892-1923)“.

(Закінчення на стор. 16)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про повість Олекси Різників „Маюнела“ Квітневий номер часопису „Заграва“

Я була шокована, здивована, приємно вражена, побачивши у Вашій надзвичайній газеті статтю мого друга і сусіда Олеса Вівчарика, давнього літописця моїх уроків і конференцій, про унікальну повість мого брата Олекси Різників „Маюнела“.

Я читала „Свободу“ і пригадувала ті роки, коли брат написав свою повість. Тоді набула шаленої популярності наукова, політична, геніальна стаття Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація?“, яку він надіслав до ЦК тодішньої Компартії. За наказом Петра Шелеста, голови партії, була видана книжка якогось Богдана Стенчука з критикою Івана Дзюби. Вона була виготовлена для закордону, навіть перекладена англійською мовою. Чимало примірників розіслано по всіх комітетах комсомолу з вимогою вивчати її і критикувати І. Дзюбу.

Які ж ми тоді були наївні! І. Дзюба прислав товстелезного листа зі своєю статтею (120 сторінок!) на моє прізвище просто на Головопшту. Це щоб не на братове прізвище. Я її отримала, передала Олексі, а він далі...

Ви ж пригадуєте, як І. Дзюбу виключали зі Спілки письменників, як „Літературна газета“ друкувала його статтю, ніби-то покаяну, але дужо мудро складену... Ви ж пригадуєте, як В'ячеслав Чорновіл приготував самвидавну статтю „Як і що відстоює Б. Стенчук“, і вона пішла по руках усією Україною. Отака заварилася катавасія!

А мій брат у цей час ночами з допомогою фотозбільшувача друкував по чотири примірники Дзюбиної статті і поширював по Одесі. І його „Маюнелу“ читали ми.

До статті О. Вівчарика, надрукованої у вашій газеті, варто додати те, що викликало захоплення, навіть шок у кожного, хто прочитав тоді ту повість мого брата – і Дзюби, і Миколи Холодного, і Дмитра Обуха, і Володимира Барсуківського, і моєї подруги Галі Колибзевої та інших, мені невідомих.

Уся повість побудована на фантастичній вигадці мого брата про те, що статтю І. Дзюби прочитали у Москві молоді хлопці, меткі і мудрі, вона їм сподобалася, вони взяли її на озброєння – і почали боротися за вихід з СРСР не Латвії чи Литви, чи Грузії – а самої Росії! Буцїмто пройшли вибори до Верховної Ради Росії за новою схемою: висувалося не по одному кандидату на округ, а по два – один від Комуністичної партії, а другий від отих молодих і метких хлопців, яких очолив Іван Іванов! Скрізь перемогли молоді хлопці!

Це сталося – у повісті – легко і прекрасно! І. Іванова вибирають головою Верховної Ради Росії. А вже під його керівництвом Верховна Рада проголосувала за вихід Росії із СРСР.

Ось як це виглядає у повісті мого брата.

Листи друзів пише юний україн-

ський поет Сашко Григоренко, який вступив до Літературного інституту в Москві, живе на квартирі І. Іванова, бере участь у цих подіях, і описує це своєму другові. А кагебіст Улинець читає ці листи і коментує (звісно ж, московською мовою).

Верховна Рада вчора проголосувала більшістю голосів – 77 відс. – за вихід Росії із СРСР.

Конституція СРСР забезпечує за республіками право виходу із Союзу! А чим РСФСР гірша за інші суб'єкти права? Росія так само має це святе право на відділення від Союзу!

Правда, ідуть великі сварки, що саме включатиме РСФСР. Більшість за збереження тих кордонів союзних республік, які нині існують. Усі союзні республіки хай собі вирішують, як їм хочеться, а Росія виходить із СРСР.

Але стався новий удар! Отримали ноту від з Києва: „Ніколи народ України не погодиться на відділення Московської республіки від СРСР. Ми вважаємо, що це суперечить Конституції СРСР, суперечить здоровому глузду і теперішнім реаліям. Росія віками збирала навколо себе усі ближні народи, цивілізувала їх, виводила в люди. І ось тепер, на злеті, покидати їх напризволяще? Те, що Естонія, Литва і Латвія погодилися одразу і відпускають Москву, нічого не значить! Ми пишемо листи і їм, і всім іншим республікам з пропозицією виступити єдиним фронтом проти Вашого нерозумного рішення“.

Усі союзні, а особливо автономні, маленькі республіки, добровільно, приєднувалися до СРСР.

Україна не може погодитися на відділення Московії від СРСР. Для цього є ще одна причина. Наші вчені зараз прораховують, скільки ми вклали в розвиток Росії і людських ресурсів, і матеріальних багатств. І ми маємо право не дозволяти!“. Вирішили послати урядову делегацію до Києва. Очолив її І. Іванов. Він сподівається, що при особистих переговорах удасться домогтися згоди України...

Отак брат мій закрутив сюжет. Там далі ще карколомніші кадри у Києві.

Я була свідком писання цієї повісті, боялася за брата, але він тільки сміявся і казав, що пошле цю повість до видавництва. Це ж жарт, це ж фантастика, повторював він.

І. Дзюба прочитав і прислав братові листа з гарним відгуком. Лист не зберігся, на жаль, після арешту брата 11 жовтня 1971 року.

Як було б добре, щоб Ви надрукували мого листа! Хай читачі побачать, що написав мій брат ще у 1968 році! Насамкінець висловлюю несправді надію: може пощастило б надрукувати всю повість? Все таки 1968 рік... Росія виходить з СССР. А через 20 років завдяки Б. Єльцину Росія таки першою вийшла з СРСР. Як і пророкував мій брат.

Валентина Осінська-Різникова,
Сміла, Черкаська область

Побачив світ черговий, квітневий номер часопису „Заграва“. Щоб ознайомитися з його змістом досить у фейсбуці набрати „Стрийський часопис „Заграва“.

Читачам пропонуються Великодні привітання від Всеукраїнського братства ОУН-УПА, відзначення 150-літнього ювілею передвісника Української революції Миколи Міхновського, презентація книжки Зеновії Ханас „Чотири ватри“ про пластунські роки Степана Бандери, про витівки москвитів під стінами Києво-Печерської лаври, як кияни

відзначають День народження Великого Гетьмана України Івана Мазепи, про історичну боротьбу українців проти Московії, про 854-ту річницю пограбування Києва московськими служниками Золотої орди, про роль Михайла Горбачова в розвалі СРСР, про Лева Бачинського, який працював для майбутніх поколінь Української нації, про одного з найвидатніших снів Самбірщини Миколу Петрущак, який відійшов у вічність на 94 році життя.

Микола Магас

Побудь між нами ще...

Оксана Тебешевська

Латаю нині цілий день
Одежу думки пошматовану.
Життя убито молоде...
Злочинці! Нелюди! Чи хто вони?
Питаю неба і людей:
„За що ці тисячі смертей?“
Здається, ще недавно так
Сидів ти за шкільною партою
Такий допитливий хлопчак!
Та ось: „Нас накривають артою...
Простіть, як був нечемним я...
Прощайте, вчителько моя...“
О, скільки зустрічей і тем!
І на дорозі, і за кавою.
Кладу букетик хризантем

Коло голівоньки білявої.
Ніяк не вірю, що це ти.
Свічки і парастас. Хрести.
Куди? Куди тебе несуть?
Лишаєш маму сиротиною.
Побудь між нами ще... Побудь
Їй сином, а мені дитиною.
Неначе все в тяжкому сні:
І домовина, і пісні.
Такий важезний тиск небес.
З тобою сонечко прощається.
Зійде уже без тебе... Без...
Свобода кров'ю здобувається.
Вкраїна буде! Вічні ми
З такими гідними дітьми.

Івано-Франківськ

Добре жити у селі

Ми, українці, любимо їсти,
Не хочемо в дієту сісти
У нас найкраща дієта –
шматок ковбаски і котлета
І вітаміни любим! Це –
м'ясе, яйце, також сальце!
Також смакує сільська їжа –
червоний борщ і шинка свіжа...
Якщо бували ви в селі,
То там ідять старі й малі
картоплю, сало, молоко,
а як почуєте „ко-ко!“,
мерщій шукайте те гніздечко –
то курка вам знесла яєчко!
Хоча та їжа і проста,
Скажу я вам: „Це – смакота!“
В селі колодязі копали,
Пили з них воду і не знали
що в світі кращої немає –
будь-яку хворість подолає.
А коли гості завітали,
то лише кілька слів сказали,
як вже до столу посідали
і ложки з-за халяв дістали...
Вже на столі стоїть плящина,
а біля неї є чарчина...
Коли вже третю наливають,
тоді розмову починають
Для дядька нашого Дмитра
Не треба „водки“ піввідра,
як закололи кабана,
сусіди як сім'я одна –
прийшло помічників чимало
і кожному дісталось сала...
Сусідам треба м'яса дати,
щоби пошану від них мати.
Весілля як у нас справляють,

три дні поспіль усі гуляють.
Столи ламаються з поживи –
усе це із сільської ниви,
але того, щоби напитись,
нам треба в руських повчитись:
там п'ють усі як за наказом –
мужик і жінка й діти разом
Вони побили всі рекорди,
завжди у них червоні морди,
бо п'ють усі, хто скільки зможе,
сухий закон не допоможе.
Народ тверезий – українці.
П'яниці є – їх одиниці...
Де не поїде наш хлопчина,
Достаток здобува плечима.
Ніхто не може зрозуміти,
як ми умієм в світі жити,
що стаємо такі багаті
і все що треба маєм в хаті.
Сусід з України питає:
„Ти за кордоном проживаєш
і більше все за мене маєш...
І хату маєш ти гарнішу,
машину маєш теж крутішу...
Не можу того зрозуміти,
прошу мені це пояснити“.
Але це просто й зрозуміло
і не таке це складне діло:
до праці слід ставати гарно
і не втрачати часу марно.
У тому справжня таємниця,
що ця земля – добра криниця,
І той хто любить працювати
Життя достатнє буде мати!

Василь Легкий

Українське село
Сомерсет, Нью-Джерзі

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧІВ!

Досить часто до редакції „Свободи“ надходять повідомлення про події, які мають відбутися через 2-3 дні. „Свобода“ є тижневиком і такі запізнілі вістки друкувати не встигає. Просимо організаторів таких подій інформувати про них редакцію заздалегідь, щоб газета могла вчасно про них написати.

УНСОЮЗ ОГОЛОШУЄ ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД ДЛЯ СТУДЕНТІВ НА 2023-2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу щонайменше два роки до **1-го червня 2023 року**;
- Під час останніх двох років, мати полісу мінімальної вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування);
- Бути прийнятими на студії до університету в США або в Канаді.

Аплікація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2023 року.

За точними інформаціями телефонуйте до Головної Канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку "Наші Пільги" на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UNAInc.org

Ukrainian National Association, Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3035

ОЛЕНА ЛАБУНЬКА Мамині коралі

Українська
Бібліотека при
УОКЦ за сприяння
Української
Громадської
Фундації Філадельфії

**Ілюстрована
доповідь
та
Виставка
авторських
намист**

**П'ЯТНИЦЯ,
12 ТРАВНЯ,
6:30 ВЕЧОРА**

Український
Освітньо-Культурний
Центр
700 N. Cedar Rd.
Jenkintown, PA
19046

Добровільні
датки

EFFECTIVE 04/03/2023

CHECK OUT UNA'S NEW ANNUITY RATES AND REACH YOUR RETIREMENT GOALS!

NEW
MULTI-YEAR
GUARANTEED
ANNUITY (MYGA)

4.25%

**3-YEAR
MYGA**

4.50%*

**5
YEAR**

2ND YEAR 4.00%

4.75%*

**7
YEAR**

2ND YEAR 4.00%

5.25%*

**9
YEAR**

2ND YEAR 4.50%

3RD YEAR 4.00%

*FIRST YEAR RATE.

MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.
RATES SUBJECT TO CHANGE.
NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG • 800.253.9862

STAND WITH UKRAINE

Візита Єнса Столтенберга...

(Закінчення зі стор. 1)

таря з проханням допомогти подолати стриманість партнерів у поставці далекобійної зброї, сучасної авіації, артилерії та бронетехніки.

Зі свого боку Є. Столтенберг високо оцінив хоробрість ЗСУ та стійкість українського народу, які надихають увесь світ. Він зазначив, що прийшов з простим сигналом: НАТО

стоїть разом з Україною. Він наголосив, що російська агресія має бути зупинена.

Є. Столтенберг розповів, що під час зустрічі сторони обговорили довгострокову ініціативу підтримки, яка допоможе Україні перейти від оснащення та доктрини радянських часів до стандартів НАТО й забезпечити повну оперативну сумісність української армії із силами НАТО.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Що було б...

(Закінчення зі стор. 4)

лазні все жорстокіших репресій, покликаних залякати населення і змусити його підкоритися. Світова спільнота стала б свідком немислимого раніше видовища сучасного геноциду, який методично розгортається в серці Європи і транслювався б у прямому етері в соцмережах.

Негативні наслідки перемоги Росії, звісно, не обмежувалися б полоненим українським населенням. Навпаки, наслідки відчувалися б далеко за межами України, формуючи геополітичний клімат на багато років, і дестабілізуючи весь світ.

Найбезпосереднішим наслідком були б додаткові агресивні війни Росії. Успіх спонукав би Путіна воювати далі, а Молдова і Казахстан були б серед найбільш очевидних наступних цілей. Рано чи пізно підбадьорений російський диктатор перевіряв би відданість НАТО справі колективної безпеки. Чи такі країни, як Франція та Німеччина, ризикнуть Третьою світовою війною, щоб захистити Естонію? Якщо РФ не зупинять в Україні, на це питання, ймовірно, доведеться відповісти всім членам НАТО у майбутньому. На даному етапі здається розумним припустити, що Путін у цьому не переконаний.

І Росія не буде єдиною загрозою на обрії. Поразка України підірве основні засади глобального порядку безпеки та надихне інші авторитарні режими світу на власні зовнішні авантюри. Після успішного російського вторгнення в Україну китайський напад на Тайвань стане набагато вірогіднішим, а автократи у світі зроблять висновки щодо долі своїх сусідів.

Поразка України також могла б спровокувати безпрецедентну міжнародну боротьбу за ядерну зброю. Ще до повномасштабного вторгнення напад росіян, що розпочався вісім років тому, показав божевілля рішення української влади в 1994 році в односторонньому порядку передати третій за величиною ядерний арсенал у світі в обмін на гарантії безпеки з боку Росії, США та Великої Британії. Якби Росія досягла своєї мети зі знищення України, багато країн почали б нервово поглядати на своїх сусідів, а деякі вирішили б, що єдиною справді надійною гарантією безпеки є власний ядерний арсенал.

Наслідки успішного російського бліцкригу в Україні виявилися б надзвичайно руйнівними для майбутньої самої демократії. Тріумф Путіна дискредитував би демократичний світ і пожвавив би авторитарні режими. Від Середньої Азії до Балкан часто тендітний демократичний прогрес останніх десятиліть поступився б місцем новій хвилі авторитаризму, заснованого на нових геополітичних реаліях, створених перемогою Росії.

Популізм досяг би нових висот на Заході, а ключовими бенефіціарами стали б такі люди, як угорський прем'єр Віктор Орбан.

Єдиний спосіб уникнути антиутопічного майбутнього – зробити так, щоб спроба Путіна знищити Україну закінчилася невдачею

Це жахливе бачення світу – з хронічною міжнародною нестабільністю, агресивними війнами, поширенням ядерної зброї та ростом авторитаризму, все ще цілком реальне. Росія продовжує здійснювати геноцид у тих частинах України, які знаходяться під її контролем, і надалі сповнена рішучості замінити заснований на правилах міжнародний порядок на систему, в якій великі держави можуть диктувати свої умови слабкішим сусідам. Єдиний спосіб уникнути цього антиутопічного майбутнього – зробити так, щоб спроба Путіна знищити Україну закінчилася невдачею.

У багатьох людей, які нині пропонують мирні плани, цілком можуть бути добрі наміри, але вони помиляються, якщо вважають, що Путін задовольниться скромними територіальними придбаннями на сході та півдні України. Насправді будь-які поступки лише розпалить його імперські апетити, водночас він переконається у фундаментальній слабкості Заходу. Російський диктатор вже відкрито порівнює своє вторгнення з імперськими завоюваннями царя Петра I у XVIII ст. Якщо Путіна винагородять за агресію в Україні, він неминуче йтиме далі.

Українці розуміють, якщо Путін не зазнає рішучої поразки, то продовжить війну проти їхньої країни та всього демократичного світу.

Замість наполягати на передчасному мирі, було б набагато розумніше прислухатися до України. Ніхто не хоче миру більше, ніж мільйони українців, чиї життя були зруйновані, а їхня країна спустошена злочинним вторгненням. Тому особливо показово, що сьогоднішня Україна практично не підтримує врегулювання шляхом переговорів. Українці не мають ілюзій щодо труднощів досягнення перемоги. Але також розуміють природу нинішнього російського режиму і визнають, що якщо Путін не зазнає рішучої поразки, він продовжить вести війну проти їхньої країни та всього демократичного світу.

На щастя, українці готові воювати. Минулого року їхня доблесть запобігла зануренню світу в нове темне століття авторитарної агресії. Все, про що вони зараз просять, – це щоб міжнародне співтовариство залишалося непохитним у підтримці та надало Україні потрібні для перемоги інструменти.

Пітер Дікінсон – редактор служби UkraineAlert в Atlantic Council

„Газета по-українськи“

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Фотовиставка „Війна в Україні“ в Клівленді

Учасники виставки (зліва): Галина Задко, Андрій Фединський, Аніза Краус, Тарас Махлай. (Фото: Олександр Федорчук)

Олександр Федорчук

КЛІВЛЕНД, Огайо. – В Українському музеї-архіві Клівленду відкрилася виставка „Війна в Україні“. Це колекція світлин із зони бойових дій, яку зібрали американець з Дітройту Стів Андре та Дмитро Муравський. На них відображені руїни будинків та сім'ї мирних людей, що постраждали від кривавих рук московського агресора. Також тут представлені фотографії Олександра Федорчука про діяльність української діаспори Великого Клівленду. Всі фотоматеріали змонтувала з надзвичайною майстерністю куратор музею Аніза Краус.

Перед відкриттям президент Ради директорів д-р Тарас Махлай запросив до слова директора музею Андрія Фединського, який подякував гостям й сказав: „Війна з Росією триває понад 300 років. Особливо цю гнітючість відчуває наше покоління, починаючи з 2014 року. Але ми пишаємось своєю нацією! За стільки років ніхто не міг зламати наш дух, наш патріотизм і наш героїзм! Нас не можливо залякати! Користуючись нагодою, хочу висловити щирі подя-

ку нашій діаспорі, нашим друзям і небайдужим людям, за вагомий вклад у підтримку ЗСУ та потерпілим землякам від війни. Особливої подяки заслуговує Асоціація „Клівленд Майдан“ за їхню невтомну працю. Разом з волонтерами, вони щотижня відправляють в Україну медичне обладнання, засоби гігієни й першої невідкладної допомоги та багато іншого, що необхідне під час війни. Також треба подякувати д-ру Тарасові Махлаю за його професійну координацію та чималі зусилля у придбанні всього, що пов'язане з медициною!“.

Президент Асоціації „Клівленд Майдан“ Галина Задко подякувала А. Фединському та колективові музею за прекрасно організовану виставку й усім, хто причетний до її організації.

На виставці, крім українців, були американські білоруси, а також молодий американець Manus McCaffery, який з перших днів повномасштабного вторгнення злочинної путінської армії був на передовій в одному з українських батальйонів, де зазнав важкого поранення, але плянує знову повернутися на поле бою.

На виставці „Війна в Україні“

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відбулися збори Федеральної кредитної спілки „НОВА“

КЛІФТОН, Нью-Джерсі. – 10 березня в головній залі Української католицької школи Св. Миколая в Пассейку відбулися 63-ті щорічні збори Української федеральної кредитної спілки „НОВА“.

Парохи місцевих парафій о. Андрій Дудкевич з Української католицької церкви св. Миколая в Пассейку та о. Олексій Гольчук з Свято-Вознесенського кафедрального собору Православної церкви України в Кліфтоні розпочали щорічну зустріч молитвою. Хвилиною мовчання вшанували пам'ять членів „НОВА“, які відійшли у вічність в 2022 році.

Було зачитано та схвалено протоколи 62-их щорічних зборів, після чого виступили голова Ради директорів д-р Михайло Левко, скарбник Микола Косцюлек, генеральний директор Валерій Богатчук і голова наглядового комітету Галя Немержицька. Звіти були позитивними. В 2022 році „НОВА“ продовжувала задовольняти фінансові потреби своїх членів і продовжувала досягати фінансових успіхів. Незважаючи на складні економічні обставини, спри-

чиненні численними підвищеннями ставок Федеральною резервною системою (Federal Reserve System) з метою боротьби з інфляцією, „НОВА“ зберігає надзвичайно сильну позицію капіталізації та має можливості для зростання та просування. Основні результати включають чистий прибуток у розмірі 987,709 дол. та зростання позичок на 11.5 відс. зі збільшенням загальної суми позик до понад 90 млн дол.

Член „НОВА“ Володимир Могучий відзначив кредитну спілку за підтримку Свято-Вознесенського кафедрального собору під час акції зі збору коштів та відправлення гуманітарної допомоги в Україну, громадяни якої постраждали від російської агресії та жорстокого вторгнення Росії на їхню батьківщину 24 лютого 2022 року.

Під час зустрічі новий голова Юрій Олярник подякував членам за їхню підтримку, пообіцяв продовжувати відданість „НОВА“ фінансовому добробуту членів, пропонуючи надзвичайно конкурентоспроможні ставки та віддане обслуговування

Президія зборів: стоїть Юрій Олярник; сидять зліва: д-р Михайло Левко, Микола Косцюлек, Павло Фіголь, Володимир Войнов, Валерій Богатчук, Галя Немержицька.

членів. Річні збори були завершені, і присутні заспівали американський та український гимни.

Після річних зборів нова Рада директорів зібралася, щоб визначити ролі та відповідальність на наступний рік. На підставі рекомендації

д-ра М. Левка, правління односторонньо підтримали наступні посади: голова Ради директорів Ю. Олярник; заступник голови д-р М. Левко; скарбник М. Косцюлек; секретар Павло Фіголь; член Володимир Войнов.

Філадельфію відвідала делегація з Бучі

Уляна Мазуркевич

Населення Бучі та Україна відзначили першу сумну річницю 33-ох днів різанини, мародерства і гвалтувань, яке здійснювали російські солдати в часі окупації Бучі. Після того як ворога відкинено, протягом наступних днів мешканці Бучі дізналися, що окупанти вчинили понад 9,000 злочинів. Роздумуючи над героїзмом мешканців, я пригадала собі відвідини делегації Бучі. Це було 7 лютого, і для мене було справжньою честю приймати делегацію на чолі з мером Бучі Анатолієм Федорук і заступником мера Мирославою Шкарівською в моєму домі. Після відвідин Вашингтона, Державного департаменту і зустрічі з конгресменами вони готувалися до від'їзду до рідного міста. Хоч вони були виснажені, вирішили відвідати Філадельфію – місто, яке прославилось як колись демократії і сьогодні набрало особливого значення для всіх українців. Хоч це було в останній хвилині, мені вдалося організувати

для мера і делегації особливі почесні відвідини Independence Hall і Дзвону Свободи, місця, які, як це мер завважив, репрезентують принципи свободи, священні в історії США, і за які також мешканці Бучі і Україна борються.

Після огляду історичних пам'яток я похастувала гостей обідом, а після цього могла поспілкуватися з гостями. Я рівнож запросила відому журналістку Труді Рубін, якій присуджено нагороди за її статті у Філадельфії Інквайрер, і ми слухали як мер міста розповідав про те, як російська окупація назавжди змінила людей. „Ми – як район, і Україна як країна – об'єднані в боротьбі за найдорожчі цінності: свободу, наші домівки і наших рідних. Окупація і терор, нанесені російськими ордами, зробили нас міцнішими“.

Мер міста – дуже діловий, трудолюбивий, цілковито відданий інтересам своєї спільноти. Під його динамічним проводом Буча успішно розвинулася з малого до більшого міста. Після того як прогнано окупантів, не

Прапор Бучі тримають Оксана Барчук, Уляна Мазуркевич і Михайлина Шкарівська (праворуч). (Фото: Брок Бірман)

зважаючи на завданні страхіття і руйнування, мешканці взялися до відбудови міста, яка триває по сьогоднішній день.

Під час обіду на мене чекала приємна несподіванка: А. Федорук подарував мені пропам'ятну монету Бучі. Він розповів мені, що місто виготовило 500 таких монет (моя монета має число 258), і що кожен монету опрацьовувало 20 осіб через складні деталі, представлені на ній. Мер мене

порадував не тільки монетою, але і заявою: „Я дав Борисові Джонсонові таку ж монету“. Мою монету одержали державні достойники і визначні гості, які відвідали героїчне місто“.

Краса сплаву емалі, золота і свинцю носить в обводі, на краю монети, вражаючий напис: „У пам'ять замучених і замордованих українців Бучі“.

Ця цінна монета буде для мене скарбом і зберігатиме пам'ять загиблих мешканців Бучі.

Мер Бучі Анатолій Федорук дарує пропам'ятну монету Уляні Мазуркевич.

Мама з сином...

(Закінчення зі стор. 3)

п'ятеро дітей, які залишилися без матері, самотні люди з інвалідністю, молода мама з народженою дитиною.

Волонтери своїми силами перетворили занедбане приміщення у комфортне житло для подружжя біженців старшого віку. У штабі люди отримують продуктові набори, засоби гігієни, теплий одяг, посуд, ковдри, подушки, медикаменти.

А. Соколовська розповідає, що важливо спілкуватися з людьми і допо-

могти їм вижити. Біженка Оксана з родиною переїхала в Бережани з Лисичанська. Їхня домівка повністю зруйнована, родині немає куди повертатися. Спочатку жінка отримувала у волонтерському центрі допомогу, а тепер її родина приходить сюди, щоб допомагати іншим.

Часом Аллі з волонтерами доводиться працювати навіть вночі, під дощем, без електрики і тепла, але всі вони об'єднані єдиним бажанням – наближенням перемоги своїми добрими справами. Її син Костик також є маленьким волонтером, який завдяки мамі вчиться робити добро для потребуючих дітей.

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО

Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО

Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО

Працюємо за вашим графіком

“Ми були дуже задоволені чуйністю та професіоналізмом кредитного відділу СУМА. Протягом усього процесу ми працювали з ними дистанційно. Нам вдалося закрити протягом 45 днів, і вони доклали додаткових зусиль, щоб забезпечити це навіть тоді, коли несподівано виникли вимоги щодо закриття в останню хвилину. Ми найбільше задоволені послугами кредитування від початку до кінця.”

- Оріся та Кевін з РА

“Ми хотіли купити будинок... угода була чудовою, але нам довелося рухатися швидко, щоб не втратити його. Ми були здивовані тим, як швидко Марко і Христина відреагували, і наскільки легким і швидким був весь процес. Ми закрили протягом 45 днів. Відчуваєш себе справжньою родиною, завдяки SUMA.”

- Ігор з МА

4.875%*

7/1 Year Adjustable (6.231% APR)

5.875%*

30 Year Fixed (5.928% APR)

Відскануйте QR
для найновішої
інформації

Зателефонуйте нам або надішліть SMS
914.220.4900

або надішліть нам електронний лист на
адресу memberservice@sumafcu.org
www.sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

SUMAFCU NMLS# 527694

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
125 39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

* Rates as of 1/27/23. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

НОВІ ВИДАННЯ

Правда війни в поезії та прозі Сергія Мартинюка

Любов Дяченко-Лисенко

Сергій Мартинюк. „13 віршів або битва за Ірпінь змінила світ“. Київ. „Міленіум“, 2022. 84 стор.

Чоловіча правда війни в поезії та прозі Сергія Мартинюка (Світогора Лелеко) „13 віршів або битва за Ірпінь змінила світ“, як на мене, не була несподіванкою. Ми бачили, як

змінювались поступово вектори геополітики, як трансформувались відносини не лише на міждержавних контактах, а й навіть на рівні особистісному, родинного спілкування. На жаль, війна стала брутальним продовженням „політики абсурду“ споконвічного північного ворога.

Війна остаточно змусила кожного з нас чітко визначитися, де ти і з ким? Нація крок за кроком проходить кривавий шлях. Ми маємо усвідомити однозначно, що зараз, як ніколи раніше, є „свій“, і є „чужий“.

С. Мартинюк (Світогор Лелеко, як називає себе поет, за давньоукраїнськими традиціями), визначився вже давно. 24 лютого він був в Ірпені, який з часом стане символом незламності українців початку XXI ст. У той, „чорний“ день він став добровольцем, маючи власну мисливську зброю, вступив до Сил територіальної оборони рідного міста. У боях двічі зазнав контузії. Після звільнення Ірпеня був нагороджений медалею „За заслуги перед містом Ірпінь“ рішенням Ірпінської міської ради 24 травня 2022 року, а 12 липня 2022 року – медалею „За оборону рідної держави“.

Книга С. Мартинюка є чоловічою правдою війни, чоловічими емоціями в новітній українській поезії та прозі

у XXI ст. Знаковим є також теж, що збірку видано під патронатом міського голови міста-героя Ірпеня Олександра Маркушина за підтримки міської ради.

Збірка є автобіографічною: світ війни очима патріота, воїна, мислителя, письменника.

Книга складається з декількох частин і завершується поезією Тетяни Комлік „Багатовимірний Ваш лик“, присвяченою 60-літтю С. Мартинюка. Географія охоплює топоніми Ірпеня (Ірпінський будинок письменників, Романівка, Жираф, „Ластівка“, Каравангала), Приірпіння та Києва (Майдан, Палац Гідності). Автор сприймає це все разом, як соборну незалежну об'єднану Україну: яку ми маємо відстоювати, боронити:

*Війна вже тут, у мене,
У мене в хаті,
У мене в Ірпені,
У мене в Україні.*

У передньому слові Вадима Рогача, президента Національної федерації самбо України, читаємо: „Вірші автор не правив, вони такі, як були написані під час бойових дій в Ірпені та Приірпінні. Вірші з присмаком пороку та запеклого бою за Ірпінь і Україну. Саме 24 лютого С. Мартинюк сказав: „Від сьогодні я – солдат. Моя

Сергій Мартинюк

Україна потребує солдата Мартинюка.“ Взяв до рук мисливську зброю і приєднався до Ірпінського руху спротиву москвинським окупантам. Душі згвалтованих, замучених, убитих не мають спокою, доки не буде покарано останнього російського покидька – від путіна до рядового. Маємо покласти переможну крапку в 368-річній війні з московитами. І не просто крапку, а переможну“.

Сергій Мартинюк відверто пише про своє ставлення до смерті на війні, про себе, коли ти на межі, коли ти за пів кроку до небуття фізичного:

(Закінчення на стор. 14)

Ліричний монолог для просвітлених сердець

Аделя Григорук

Гостюк Василь. На вітражах життя: поезії. Косів. „Писаний камінь“, 2022. 256 стор.

Василь Гостюк – педагог, письменник, член Національної спілки письменників України, автор багатьох пісеньних творів, широко відомих в Україні та за її межами.

У творчому доробку поета – книги „А липи цвітуть“, „Сонце на хмарі“, „Білих троянд заметіль“, „Істина протиріч“, які виходили у світ з початком XXI ст., хоча вірші В. Гостюк пише все своє життя.

І хоча поетичні рядки В. Гостюка вкладаються в традиційне ложе звичайного вірша, бачимо, що він уміє передати в рамках сталої традиції й незбагненність людських почуттів, і неодноразовість особистості, і небуденну красу й загадковість світу, адже хіба можна вичерпно описати таїну весняної ночі, спів водоспаду чи красу сонця, що вместилося на осяйній хмарині...

Легкість і мелодійність віршів привабили до В. Гостюка українських композиторів О. Гавриша, Є. Бондаренка, В. Крижанівського, Л. Пророчука, В. Звездарика та інших, разом з якими створено понад 100 вокальних творів.

Всеукраїнську (і не тільки всеукраїнську) славу принесли В. Гостюку вірші „А липи цвітуть“, „Де смереки стрункі“, „Віхола“, „Грає листопад“, „На водоспаді“, „Почекай до літа“, покладені на музику композитором, народним артистом України Остапом Гавришем. Вони звучать на весь світ у виконанні незабутнього Назарія

Яремчука, народних артистів України Надії Шестак, Василя Зінкевича, Іво Бобула, Лілії Сандулеси, Віталія і Світлани Білоножків, Ніни Шестакової.

Поетичні тексти В. Гостюка увібрали в себе традиційні риси українського пісенного жанру, доповнилися новою стилістикою і тому вигідно відрізняються від шлягерів-однодневок, які нічого не дають ні серцю, ні розуму.

Нова книжка В. Гостюка „На вітражах життя“ побачила світ наприкінці 2022 року в косівському видавництві „Писаний камінь“. Вона складається із чотирьох розділів та додатків, ілюстрована графічними роботами О. Яремчук, Л. Сенкевич та світлинами із життя поета.

Книжка „На вітражах життя“ цьогогоріч перемогла в конкурсі „Книжка року Прикарпаття“ в номінації „Поезія“.

Віхи мистецького шляху Василя Кабина

Степан Бзунько

Аделя Григорук. „Рука різця не випускала. Творчий портрет Василя Кабина“. Косів. „Писаний камінь“, 2022. 348 стор.

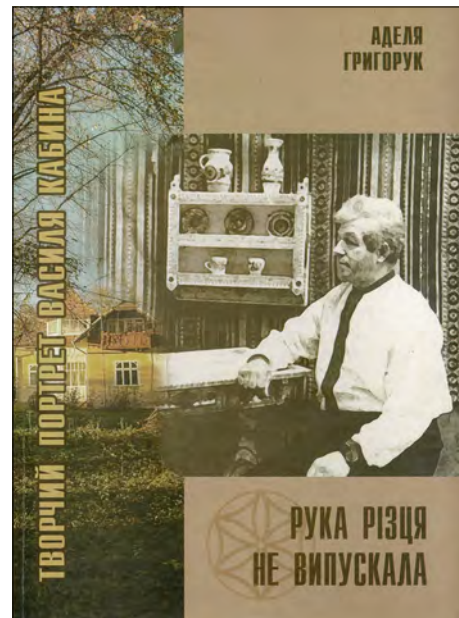
Аделя Григорук – письменниця і журналістка, авторка 18 книг, які вийшли у Львові, Харкові, Косові, Снятині, Чернівцях. Значне місце у творчому доробку письменниці займають дослідження мистецьких надбань художників Прикарпаття, зокрема багатьох талантів Косівщини, які публікуються в українських та закордонних газетах і журналах.

За останні роки дослідниця підготувала і видала нову працю „Рука різця не випускала. Творчий портрет Василя Кабина“.

Про творчість В. Кабина йшлося в скупих енциклопедичних статтях, публікаціях про косівську різьбу та музейних довідниках. З уваги авторів цих матеріалів зовсім випала діяльність мистця до Другої світової війни, а також його роля в організації художнього виробництва на Гуцульщині в кінці 1930-их та в другій половині 1940-их-1960-их років.

Книга А. Григорук складається із прологу, п'яти частин, списку використаних джерел, іменного покажчика (понад 550 статей). Пролог „Василь Кабин: із когорти корифеїв“, крім української, поданий англійською, німецькою, французькою та польською мовами, що дасть змогу закордонному читачеві скласти уявлення про зміст видання.

У п'яти розділах подано відомості про життя народного мистця, проаналізовано його твори кожного конкретного періоду.

Велика праця А. Григорук над збором матеріалу, каталогізація творів мистця в 10 музеях України та 12 приватних збірках в Україні, Польщі, Німеччині, Франції, США, порівняльні методи опрацювання конкретних даних, усе це дало змогу виявити цінні фактологічні відомості, що розширило уявлення про грані особистості В. Кабина, художньо-естетичну цінність мистецьких творів косівського дереворізблення.

Після кожної частини авторка вмістила репродукції з робіт майстра з посиланням на музейні збірки та з вичерпною атрибуцією.

Окремої уваги заслуговують розділи „Василь Кабин у спогадах сучасників“ та „Твори В. І. Кабина в музеях України“. Перший допомагає відтворити образ мистця як живої багатогранної особистості в стосунках із

(Закінчення на стор. 15)

ПОСПІШІТЬ! НЕ ПРОПУСТІТЬ!

ДЛЯ ТИХ ХТО
КУПУЄ

НЕРУХОМІСТЬ

ДО
\$10,000
ДОПОМОГИ

Downpayment Plus Program

Якщо ви хочете придбати дім, маєте стабільний дохід та добру кредитну історію, кредитівка «Самопоміч» та Federal Home Loan Bank of Chicago можуть вам допомогти заощадити. Завдяки програмі Downpayment Plus, при покупці житла ви можете отримати до \$10,000 для оплати початкового внеску на іпотеку та на витрати за закриття "closing fee", якщо відповідаєте всім вимогам програми. Зверніться до одного з наших кредитних спеціалістів про програму Downpayment Plus, щоб дізнатись чи ви кваліфікуєтесь. Основні вимоги програми в себе включають:

- Внести щонайменше \$1,000 на вашу іпотеку.
- Пройти коротке навчання та консультування покупців житла перед покупкою.
- Ваш майбутній будинок повинний бути вашим основним місцем проживання.

Більше інформації тут

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622
5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108
50 W. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 (opening in 2023)

SELFRELIANCE.COM

773-328-7500
773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079
888-222-8571

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

Зрада та головування

(Закінчення зі стор. 5)

дит із ножем розповідає у підворотті, як йому життя не дають, не дозволяючи розвернутися. І що це не він напав, а на нього напали.

„Іронією і навіть трагедією“ назвав посол Японії той факт, що Росія ініціювала засідання, щоб обговорити багатосторонню співпрацю, засновану на захисті принципів Статуту ООН, у той час, коли вона здійснює неспровоковану агресію проти України, що є прямим порушенням цих принципів.

Постійний представник Евросоюзу в ООН Олаф Скут, виступаючи від імені всіх 27 послів ЕС, засудив війну, розв'язану Росією проти України, та недотримання нею Статуту ООН. „Росія намагається уявити себе захисником Статуту ООН та багатосторонності. Ніщо не може бути далі від істини. Це – цинічно. Ми всі знаємо, що в той час як Росія руйнує, ми будемо. Поки вони порушують, ми захищаємо. Статут ООН, Генеральна асамблея ООН, Міжнародний суд, Міжнародний кримінальний суд – куди не глянь, Росія зневажає все“, – йшлося у заяві.

Представник США в ООН Лінда Томас-Грінфілд звинуватила Росію у безвідповідальності, назвавши розв'язану нею війну проти України „незаконною, неспровокованою та непотрібною“. „Росія просто хоче перекроїти міжнародні кордони силою, порушуючи Статут ООН. Це суперечить усьому, за що виступає ця організація“, – сказала вона.

Росія любить посылатися на „глобальний Південь“, чиї інтереси вона нібито захищає, борючись проти „гегемонії Заходу“ та „золотого мільярда“. Але одна з найбільш різних відповідей на її адресу пролунала з боку Ернана Переса Луса, Посла Еквадору до ООН. „Жоден із приводів, які використовуються для нападу на Україну, порушуючи Статут ООН, не має юридичної сили, жоден з них“, – заявив він. Додавши, що не існує „окремого Статуту для Заходу, окремого для Сходу, окремого для Півночі та Півдня, окремого для мусульман, християн чи іудеїв, Африки, Європи чи Америки – Статут

один для всіх, він – універсальний“. Посол також заявив, що перетворення планети на настільну гру „Завоювання світу“ – це прояв колоніального мислення, мислення фашистських та нацистських режимів. Відзначивши внесок Росії у світову культуру, посол Еквадору висловив сумнів у тому, що її клясики були б згодні з „тою смертю та болем, які ця абсурдна війна завдає мільйонам людей“.

Питання, яку позицію зайняли б Пушкін, Толстой, Достоевський і Пастернак, яких згадав посол, залишається відкритим. Сьогоднішня Росія використовує їх як індульгенцію та прикриття своєї агресії. Так само як використовує формальний статус в ООН. З чим настав час покінчити. І це можливо зробити – потрібна лише політична воля.

Є прецедент в історії: свого часу, 1974 року, повноваження Південно-Африканської республіки, де був режим апартеїду, не було визнано Генеральною асамблеєю ООН. І у ПАР відібрали можливість працювати та робити заяви на різних рівнях організації.

Росія може бути виключена з ООН і на підставі непроходження процедури вступу. Після розпаду СРСР вона мала вступити до ООН як нова держава, пройти певні процедури. Натомість вона вирішила просто змінити табличку – як самопроголошений правонаступник СРСР. По суті, немає документа, який би підтверджував, що Росія вступала до ООН в якій-небудь якості. І можна було б визнати, що вона незаконно посідає своє місце. На що досі дивилися з широко закритими очима.

Цей варіант багатьох лякає, тому що він обнулює всі рішення ООН за багато років. Але головне – не юридичні формальності, а той факт, що Росія тут і зараз кардинально порушує та підриває всі принципи організації. Росія в Раді безпеки – це навіть не слон у посудній крамниці, а гігантська цокаюча бомба. На яку всі просто дивляться з побоюванням та жахом. Чи важко її видалити? Важко. Але наслідки її збереження будуть набагато важчими, ніж наслідки видалення. Проте це питання, по суті, навіть не розглядається.

Грани.ру

Правда війни...

(Закінчення зі стор. 12)

*Я був близько до смерті –
Була вона невідворотна і близька.
Куля „вжикнула“ і гілочку скосила
Якраз у сантиметрі від голови.
Чи врятував би шолом мене?
А де він, той шолом?
І бронік де?
Не треба мені бронік
І шолома не треба –
Я за своє, я за Каравангала,
Я за Ірпінь і Україну
Стояти буду до загибелі!*

Автор використовує гасла, котрі стали яскравими маркерами часу: „Слава Україні!“, „Україна переможе!“, „Все буде Україна!“.

С. Мартинюк розмірковує про проукраїнські витоки, про історію, культуру, традиції, про що, зокрема, свідчить і промовистий псевдонім – один із символів України, код української нації. С. Мартинюк продовжує тему давньоукраїнських вірувань, звертаючись до Дажбога. Поет закликає:

*Дажбоже, врятуй Україну!
Бо це ж батьківщина Франка,
Хай цю європейську перлину*

Контрнаступ...

(Закінчення зі стор. 1)

У Бахмуті на Донеччині війська Росії застосовують проти ЗСУ газ невідомого походження, навколо міста стянули найбільш боєздатні підрозділи. Бої за Бахмут мають важливе значення не тільки для росіян, а й для ЗСУ, оскільки Сили оборони вже кілька місяців стримують наступ ворога і не дають йому збільшувати фронт.

На Лимано-Куп'янському напрямку українські захисники протягом доби знищили ворожий бронетранспортер, найбільший за калібром, що є на озброєнні російської армії, 240-міліметровий міномет „Тюльпан“, протитанкову гармату МТ-12 „Рапіра“ та три безпілотні літальні апарати.

Відбулося чергове...

(Закінчення зі стор. 1)

більше; завдяки постачанню Україні танків Leopard вдалося створити дев'ять механізованих бригад, що, на думку Л. Остіна, має посилити ЗСУ на полі бою.

Загалом же за підсумками „Рамштайну“ було заявлено, що США разом із союзниками розробляють пакет допомоги згідно нагальних потреб України. Чіткі обсяги та види озброєння поки невідомі, але є дані по окремих країнах, що вже оголосили про допомогу Києву.

Що з офіційно оголошеного отри-має Україна після „Рамштайну-11“: 155-мм артилерійські боєприпаси (Естонія, США); 105-мм артилерійські боєприпаси (США); паливо (3.3 млн л, Канада); патрони до стрілецької зброї (9 млн, США; кількість невідома, Естонія); бронебійні снаряди (США); протитанкові міни (США); радіостанції для танків Leopard 2 (16 шт., Канада); авіаційні боєприпаси (США); ракети HIMARS (США); снайперські гвинтівки Prairie Gun Works (40 шт.,

Не знищить москвинська рука.

Третя частина „Думки вголос“ охоплює історичний період нашого буття, новітньої України. Сергій Мартинюк прекрасно усвідомлює роль письменника в житті громади, у житті держави, мріє про щасливу Україну.

Четверта частина „Катрени з нагоди“ починається віршем, у котрому йдеться про спільний дім, як родину:

*За державу, самостійність
Наллємо по кварти.
Шануймося, українці,
Бо ми того варти!*

Збірка С. Мартинюка є частиною новітнього українського літературного простору. Безперечно, змінилися ми, змінилися наша Україна, кардинально змінюється світ, але не змінюється поезія. А поезія з війни С. Мартинюка – це щось більше, ніж поезія. Це – саме життя. У С. Мартинюка є дуже гарний вислів: „Якщо не хочеш жити в темряві, запали вогник правди про нескорене українство“.

м. Куїв

*Любов Дяченко-Лисенко, доцент
Університету сучасних знань,*

Для дій на північному напрямку російські окупаційні війська зосередили у південній частині Білорусі та на територіях Брянської і Курської областей Росії близько 17 тис. військових.

Російські військові завдали удару по будівлі Краєзнавчого музею у Куп'янську на Харківщині. Музей повністю зруйновано, двоє людей загинули, шість осіб поранені.

У Москві готуються до паради 9 травня та розробили інструкцію на випадок нападу українських безпілотників.

До паради буде залучено 165 одиниць техніки. Із них 125 одиниць основного складу, 40 резерву. У параді буде використано один танк Т-34, десять Т-72 БЗМ, десять Т-80 БВМ, сім Т-90М, а також три Т-14 „Армата“.

**Мілітарний портал України,
Укрінформ**

Невдала акція...

(Закінчення зі стор. 2)

займається диверсіями на окупованих територіях і розвитком партизанського руху.

На цій посаді Р. Червінський також спробував здійснити надзвичайно складний план. Навесні 2022 року він і ще один пілот-любитель вирішили виманити в Україну російського військово льотчика разом з літаком. Вони почали писати російським пілотам і пропонувати їм грошову винагороду за такі дії. Деякі з росіян погодились. Остаточним кандидатом став 35-річний росіянин Роман Носенко, льотчик Су-24 і Су-34. За задумом, він мав би на низькій висоті повз райони ППО залетіти в певне місце в Україні, а російським диспетчерам повідомити, що його підбили. Потім росіянин отримав би нові документи і гроші та заховався б у Європі.

Посадити свій літак Р. Носенко мав би на аеродром „Канатове“ в

Кіровоградській області 23 липня. Зранку в той день зустрічати „перебіжчика“ туди прибули українські військові, які спланували операцію. Але замість літака вони отримали дев'ять крилатих ракет. Внаслідок удару загинув командир військової частини та отримали поранення 17 українських бійців.

Також повністю знищили два бойових винищувачі Повітряних сил ЗСУ, а злітна смуга та інша техніка й будівлі зазнали значних пошкоджень.

Виявилось, що російські спецслужби розкрили план Червінського і перехитрили його. Російський пілот Носенко весь час, поки вів перемовини з українськими спецслужбами, співпрацював з ФСБ. Це і допомогло росіянами завдати влучного удару і обійти систему української протиповітряної оборони.

За свої дії Р. Червінський отримав підозру у перевищенні службових повноважень. Йому загрожує до 12 років за ґратами.

„ВВС“

Канада); прилади нічного бачення (Естонія); ракети для ПТРК та гранатометів (США); автомобілі матеріально-технічного забезпечення, запчастини (США); модульні мости для форсування водних перешкод (Канада); медичні аптечки (Канада); нова система оповіщення про ворожі ракети, розроблена спеціально для України (Ізраїль); безпілотники (Ізраїль).

У червні 250 українських військових почнуть навчання на танках Abrams.

Найцікавішим було питання про вступ України до НАТО. Є. Столтенберг заявив про те, що майже всі країни-члени НАТО на сьогодні погоджуються з тим, що Україна повинна долучитися до Альянсу.

Втім, повертаючись до рішень „Рамштайну“, учасники пройшлися по багатьох позиціях, але наразі про це публічно не йдеться. А, можливо, так і було задумано. І це також плюс – мовляв, нехай ворог думає. В будь-якому разі, про додаткову артилерію, снаряди і боєприпаси, їх виробництво, бронетехніку і так далі на „Рамштайні“ говорили точно. В цілому зустріч пройшла успішно.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Історія пса Васі

Катя Гаценко

„Поранений пес прибився на одній із вулиць Тернополя до мого чоловіка Романа, і той його підібрав“, – згадує Анастасія Заверуха.

Роман приніс собаку додому. Спочатку пес відмовлявся їсти та пити, але його вдалося виходити.

У 2015-му Роман підписав контракт про проходження військової служби і поїхав служити на Донбас. Собаку взяв із собою, оскільки без нього пес Вася не вижив би.

З 2016 року Роман разом із Васею служили у 503-му окремому батальйоні морської піхоти, який займався розвідкою.

Військові настільки полюбили Васю, що навіть зробили йому бронезилет.

У листопаді 2021 року Вася зник. Їхня бригада стояла тоді в районі Мар'їнки Донецької області. Щоб його знайти, морпіхи задіяли розвідувальні дрони. І Васю знайшли. Він потрапив у пастку, заплутався у дроті біля лінії розмежування.

Лапами напевно намагався вирватися. Морпіхи спочатку плянували йти за собакою. Але Вася повернувся сам. Він відгриз одну лапу і приповз до своїх. У нього шия теж була порвана.

Українські військові надали Васі першу медичну допомогу та пішки на ношах віднесли його до ветеринара. Коли небезпека для його життя минула, Васю перевезли до Тернополя.

Розповідає Анастасія Заверуха: „Вдома він провів майже рік. Я спробувала знайти йому якесь

Пес Вася до і після операції. (Фото: Анастасія Заверуха)

протезування. Замовила у Болгарії, проте протез не підійшов. Потім я побачила інформацію про польку, яка шукає господарів бездомним тваринам з України. На реабілітацію до Польщі ми поїхали вже з нею. Все лікування та протезування – на безоплатній основі. Навіть переїзд до Польщі нам сплатили“.

У Польщі Васі зробили операцію та почали підбирати протез для відгризеної лапки, а також фіксатор колінного суглоба для іншої передньої лапи, оскільки у собаки виникли проблеми із суглобами. Він пройшов курс з фізіотерапії у центрі реабілітації тварин. Щоденні масажі, пробіжки на спеціальних тренажерах та водні процедури не залишилися непомітними – Вася схуд на 12

кілограмів.

Протез для Васі зробила громадянка Польщі Евеліна Сабарна. Вона створює протези та ортези для тварин із термопластичних матеріалів. За її словами, ціна протезування однієї кінцівки коливається від 500 до 1000 євро.

„Після протезування тварини можуть проживати звичайне та повноцінне життя, але тільки в тому випадку, якщо їх навчать використовувати нові кінцівки, – пояснює Евеліна Сабарна. – Краще і швидше до протезів звикають цуценята. Ви надягаєте на них протез, і через дві хвилини вони вже бігають. Єдине – їм потрібно міняти протез щомісяця“.

„Факти“

Завідувач літературно-драматичною частиною Борис Юхно серед виставлених театральних експонатів. (Фото: Олександр Костирко)

Створюють музей театру

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – В Академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. Тараса Шевченка створюють власний музей історії. Напередодні Міжнародного дня театру вже показані експозиції з костюмами з вистави „Великий лях“, а також макети декорацій та образів вистав „Украдене щастя“ і „Носороги“.

Восени минулого року керівник театру Руслан Паскалов поставив за мету перейти у такій справі від теорії до практики, адже за 90-річну історію (театр діє в Черкасах з 1933 року) назбиралася велика кількість експонатів від кількох поколінь акторів.

Раніше театр мав музейну кімнату, куди надходили нові експонати чи пам'ятні дарунки музею від акторів, які з різних причин залишали сцену. Завідувач літературно-драматургічної частини театру Борис Юхно зауважив, що наразі не йдеться про „музей“ у класичному розумінні слова. Покищо це лише експозиція, яка більшою мірою окреслює подальший напрям діяльності, аніж свідчить про зроблене.

„У ній представлені раритети, присвячені від-

криттю будівлі театру у вересні 1965 року, зокрема на червоному оксамиті виблискує золотом символічний ключ. Його, згідно з традицією, будівельники передавали власникам. Інші секції розповідають про створення кількох знакових для театру вистав. Серед експонатів – сценічні костюми, реквізит та інші цікавинки, не завжди помітні із глядацьких місць, або й зовсім для такого не призначені. Саме вони частково, в міру можливо-го, ілюструють справжню магію творення сценічного дійства“, – розповів Б. Юхно.

Зокрема, головний художник театру і сценограф Сергій Ридванецький представить „маленькі моделі“ усього, що потім постає на сцені як декорації. Він розповів, що зазвичай робота над новою виставою розпочинається саме зі створення її макету: такого собі візуалізованого „колегіального компромісу“ режисера, сценографа й художника костюмів.

Перша експозиція майбутнього музею – оглядова, а в подальшому заплановані й тематичні: про становлення театрального мистецтва на Черкащині у дорадянський період, творчість легендарного головного художника театру Данила Нарбута, театральні костюми з найпопулярніших вистав.

Віхи мистецького...

(Закінчення зі стор. 12)

сучасниками, другий актуалізує мистецьку спадщину народного майстра, хоча після відходу його у вічність пройшло вже понад 30 років.

У книзі чимало сторінок відводиться діяльності знаменитої арт-лі „Гуцульщина“, а потім Виробничо-художнього об'єднання під такою ж назвою, продукція яких високо цінувалася не тільки в нашій державі, а й по всьому світу, і де В. Кабин поперемінно 18 років, від часу заснування в 1939 році, був заступником голови з виробництва або головою правління цього художнього підприємства.

Степан Бзунько, член Національної спілки художників України, заслужений художник України, доцент катедри декоративного мистецтва Косівського інституту прикладного і декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв.

Для допомоги волонтерам

(Закінчення зі стор. 2)

Аби вирішити ці проблеми, опитані волонтери пропонують створити єдиний офіційний майданчик з консультаціями та можливістю обмінюватися запитаннями і відповідями.

Загалом, на думку респондентів, найнагальнішими є такі правові зміни: запровадження соціальних гарантій для волонтерів, адже вони часто ризикують своїм життям і здоров'ям; спрощення механізму реєстрації в Реєстрі волонтерів; зміни податкового законодавства, аби неприбуткові організації не платили податки з прямих витрат на волонтерську діяльність.

Зазначимо, що чимало запитів стосувалися психологічної підтримки для волонтерів, а також механізму здорової комунікації: як всередині волонтерської спільноти, так і між волонтерами

та органами влади.

Зважаючи на дані респондентів, організатори опитування рекомендують органам влади, які втілюватимуть Державну програму з розвитку волонтерської діяльності в Україні:

- популяризувати волонтерство в Україні;
- розвивати співпрацю волонтерів з державними органами; створити більше офіційних офіційних роз'яснень з тем, які цікавлять волонтерів.

Це опитування проведено спільно з Українською волонтерською службою в межах проекту „Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України“, який здійснює ІСАР Єднання у партнерстві з Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) та Центром демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) завдяки ширшій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (АМР США).

Центр демократії та верховенства права

Генерал-хорунжий УПА...

(Закінчення зі стор. 6)

За даними Київського ГубЧК, за 1921 рік патріоти здійснили 10 збройних нападів, низку вбивств червоноармійців, комуністів та чекістів. Тим часом майбутня, друга дружина отамана, – Маруся (Мотря; є версія – Марина) Басарабенко (1888-1925), служила розвідницею та діяла як зв'язкова штабу генерала Повстанської армії УНР Юрка Тютюнника (1891-1930), який готував загальне повстання проти московсько-більшовицьких окупантів.

Під час Другого зимового походу на базі загону І. Трейка планувалося розгорнути повстанську дивізію.

Влітку 1921 року І. Трейко разом із отаманами Семеном Заболотним, Володимиром Вовком, Лихом (Кирило Бондарук), Орлом (Яків Гальчевський), Гуляй-Бідою (Михайло Чехович), Богуном та Пугачем визнав над собою владу створеного 18 березня 1921 року в Києві Всеукраїнського центрального повстанського комітету. Його очолив Антон Бондаренко, керівний осідок якого знаходився у селі Обідному біля Немирова. Повстанське з'єднання діяло на території Брацлавщини під орудою делегованого Симоном Петлюрою командувача Другої (Північної) повстанської групи, полковника Сергія Карого-Яворського (1892-1923) та підпорядковувалося уряду УНР в екзилі.

В Україні повстанський рух набрав розмаху. Тільки на Бердичівщині, як зазначено у депешах до Москви, діяло до 150 отаманів, під орудою яких билось до 2,000 патріотів.

Тим часом окупант узявся за широкомасштабні каральні операції. Влітку 1921 року чекісти ліквідували 40 повстанських загонів – зокрема, під проводом Гулого-Гуленка, Орлика, Лиха та інших. Загибло та опинилось у в'язницях понад три тисячі партизанів, повстанський рух почав ущухати.

І. Трейко став для червоних несхопним тому, що на терені кількох повітів (Сквира, Тараща, Біла Церква) створив велику конспіративну сітку. Були це люди відважні й добре озброєні.

Після поразки Другого зимового походу Повстанської армії УНР на чолі з Ю. Тютюнником, отаман І. Трейко зброї не склав, сили перегрупував та став учасником підпільної антибільшовицької організації “Козаха рада Правобережної України”, продовжуючи збройний опір більшовикам протягом весни-осені 1922 року у Сквирському, Таращанському та Білоцерківському повітах.

У червні-липні 1922 року загін Трейка зазнав втрат та під натиском Червоної армії відійшов у Польщу. У серпні 1922 року його загін, інші підрозділи УПА під приводом отаманів Якова Шепеля, Григорія Щербанюка та Хмари (Семен Харченко) повернулися в Україну, спробувавши розпа-

лити загальнонаціональне повстання проти російських окупантів. На жаль, цього зробити не вдалося, і восени 1922 року повстанчий рух в Україні під тиском Червоної армії та голоду майже занепадав.

З огляду на особисті якості та бойовий авторитет у 1923 році побратими обрали І. Трейка командиром усієї Київської похідної повстанської групи, створеної урядом УНР в екзилі разом з Волинською та Подільською групами.

Улітку 1923 року з території Польської Республіки на Поділля зайшла об'єднана бойова група отаманів Трейка і Грищенка.

У квітні 1924 року І. Трейко на чолі мобільного відділу із 17 українських відчайдухів знову зайшов у підрадянську Україну.

У червні 1924 року у Вінниці чекісти схопили члена Центрального повстанкому, вагітну розвідницю Марусю Басарабенко-Трейко. 28 липня 1925 року у Києві її розстріляли, сина Семена Трейка, найімовірніше, народженого у в'язниці, Київська окружна інспектура охорони здоров'я під іменем “Вова” здала у сиротинець.

Отже, терени України повстанському отаманові довелося залишити, збройну боротьбу припинити та у 1925 році з новою родиною замешкати у селі Самостріли на Рівненщині. На жаль, на кордоні його другу дружину було поранено. Комітет допомоги емігрантам з України та під новим псевдом “Хайнацький” діяв з невеличким загonom у районі Білоцерківської, Бердичівської та Уманської округи. Зазнаючи незначних втрат, загін І. Трейка щоразу вдало повертався на польську територію, однак, з огляду на військову ефективність більшість тих рейдів була позначена незначними успіхами.

Завербовані більшовиками два селянина – Андрій Денисюк з села Головниця та Максим Марчук із Самострілів – у 1926 році погодилися здійснити замах на повстанського ватажка, але, потрапивши під нагляд польської поліції, вимушено втекли до підрадянської України, проваливши завдання.

У 1927 році ОДПУ повторило спробу замаху на І. Трейка, завербувавши жителя села Самостріли Павла Підстригача. Як розповів про пригоду побратим повстанського ватажка, отаман Петро Філоненко (1896-1960): „У білий день Підстригач прийшов до господаря купити меду, бо Трейко тримав пасіку. Коли газда нахилився до землі, незнайомиць вистрілив – куля пройшла Трейкові через підборіддя. Український лицар вижив, але отримав важке поранення – просто в обличчя, та втратив кілька зубів. Куля розтщила щелепу, пробила дихальне горло і стравохід.

У серпні 1932 року повстанського отамана було вдруге поранено на кордоні з Польщею. Він усамітнівся на пів року, обрав мирну професію та разом із гайсинським отаманом

Ананієм Волинцем (1894-1941) працював на електростанції у Рівному. Через переслідування польської влади його родина виїхала до Луцька. Патріот усвідомив, що починається новий етап боротьби за визволення України, і до цього у належний спосіб слід підготуватися.

Зацікавившись теорією В'ячеслава Липинського (1882-1931), поборник правди сконтакував з політичною організацією “Союз гетьманців-державників” гетьмана Павла Скоропадського.

За дорученням “Союзу гетьманців-державників” І. Трейко виїхав на територію західної України та особисто заходився налагоджувати зв'язки з тамтешнім патріотичним підпіллям.

У мемуарах “Армія без держави” генерал-хорунжий УПА Тарас (“Бульба”) Боровець (1908-1961) зазначив: „У питаннях партизанської тактики нашими консультантами були полковник Яків Войнаровський-Гальчевський, колишній повстанський отаман з Поділля “Орел”, полковники – Іван Трейко, Андрій Долуд, Петро Дяченко, сотник Галюк-Малиновський та багато інших фахових знавців повстанської війни”.

Коли спалахнула Друга світова війна, УНР І. Трейко, за дорученням гетьмана П. Скоропадського, 5 серпня 1941 року у Рівному уклав договір про участь гетьманців у лавах УПА “Поліська Січ”, підпорядкованої уряду УНР в екзилі, та особисто узявся розгортати партизанський рух на західній Україні.

Маючи безцінний бойовий досвід, він відновив контакти, а від грудня 1941 року до 18 серпня 1943 року на посаді консультанта з тактики партизанської боротьби входив до штабу УПА “Поліська Січ”. Це саме він, старшина штабу І. Трейко, розробляв численні бойові операції та брав безпосередню участь у партизанських рейдах на Поліссі та Волині.

У перших числах червня 1942 року у Холмі І. Трейка заарештувало гестапо. Ймовірно, за сприяння колишніх старшин армії УНР бранцеві вдалося вийти на волю та повернутися до адміністративно-штабної роботи в УПА “Поліська Січ”.

Влітку 1943 року, коли загострилися відносини бульбівців з підрозділами ОУН Степана Бандери, група старшин Української народно-революційної армії у складі І. Трейка, Івана Литвиненка, Петра Смородського, Василя Совенка та інших відмовилася використовувати зброю проти бандерівців.

Здавалося, безглузду братовбивчу війну на деякий час зупинено. Проте, 19 серпня 1943 року в селі Бистричі Людвипольського району (нині – Березнівський район Рівненської області) бійці Служби безпеки ОУН (б), так звана сотня під командуванням “Дороша”, разом із куренем УПА раптово оточили штаб УНРА. І. Трейко з дружиною та сином-підлітком, а також полковник Василь Совенко, підполковник Олексій Новицький, поручик Гудимчук

потрапили в полон.

Наприкінці серпня 1943 року, після ліквідації штабу УНРА, І. Трейко погодився співпрацювати з ОУН(б) під проводом Романа Шухевича. Хто відмовився йти до бандерівців, того розстріляли. Поза власною волею друга дружина Трейка – схоже, Маруся Коноцька, мимохіть стала свідком “боротьби і розстрілів бульбівців”.

Восени 1943 року, на хуторі Хвоян-ка Соснівського району Рівненської області І. Трейко опікувався вишколом розвідників та Служби безпеки, підготувавши три групи по 15-20 слухачів кожна, а від 2 листопада 1943 року був керівником розвідувально-інформаційного відділу референтури СБ військової округи “Заграва”. Восени 1943 року І. Трейка було призначено заступником шефа штабу УПА-Північ.

4 липня 1944 року І. Трейко очолив сектор розвідки воєнної округи оперативної групи УПА-Північ, зона відповідальності якої поширювалася на Житомирську область та західну частину Київської області.

Загинув герой 18 липня 1945 року у бою із загonom НКВД біля села Сторожів (нині – Корецький район Рівненської області); за іншими даними, 24 квітня 1945 року в селі Городниця на Житомирщині. Того дня його кінний почт “Боевий” із 40 вершників потрапив у засідку.

У цікавій розвідці “Повстанський отаман Іван Трейко” доцент катедри історії Міжнародного економіко-гуманітарного університету ім. академіка Степана Дем'янчука Андрій Жив'юк виклав таку версію: „15-18 липня 1945 р. кінна група УПА з Рівненщини (орієнтовно: 120-130 вершників) здійснила рейд на територію Городницького району Житомирської області. Для нейтралізації групи УПА було вислано оперативно-військову групу Городницького РВ НКВД (35 чол.) та внутрішні війська НКВД Новоград-Волинського гарнізону (150 солдат плюс артилерійську батарею). Близько 14-ої год. 18 липня під час прочісування лісового масиву група НКВД наштовхнулася на групу УПА в кількості 80 осіб. У перестрілці троє повстанців загинули, а решта, розбившись на п'ять груп, із боєм стали відступати, закидуючи карателів гранатами. Під час перестрілки переслідувачі вбили вояка УПА, який відстрілювався на ходу, прикриваючи жінку поперед себе. У загиблого були автомат-кулемет із чотирма ріжками, два пістолети, бінокль, окуляри і польовий планшет з документами. Серед інших – посвідка члена ОУН з фотокарткою, видана 28 липня 1940 року у Берліні на ім'я Івана Трейка”.

Нове звання – генерал-хорунжий УПА – Українська головна визвольна рада присвоїла І. Трейку 8 жовтня 1945 року (посмертно).

18 липня 2020 року у лісі між селами Сторожів і Городниця Новоград-Волинського району єпископ Житомирський і Овруцький (ПЦУ) Паїсій освятив пам'ятний хрест на честь генерал-хорунжого УПА Івана Трейка.

24 серпня 2020 року на малій батьківщині героя, у селі Старостинці Погребищенського району Вінницької області, на будівлі сільради відкрили меморіальну дошку роботи скульптора Анатолія Бурдейного.

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192
email: stankouna2@gmail.com

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Клінтон мав би...

(Закінчення зі стор. 4)

галася підпорядкувати повністю собі. Згодом небезпека з'явилася й від підтримуваних нею кримських сепаратистів. Але після всього цього 14 січня 1994 року в Москві зустрілися президенти Леонід Кравчук, Бил Клінтон та Борис Єльцин. Вони „підтвердили те, що співпрацюватимуть між собою як повноправні та рівноправні партнери і що відносини між їхніми країнами повинні будуватись на засадах поваги до незалежності, суверенітету та територіальної цілісності кожної держави“.

Серед іншого, три президенти вітали деактивацію ракет РС-18 (СС-19) і РС-22 (СС-24), що вже проводилася на території України шляхом зняття з них боезарядів. Вони „дійшли рішення про вжиття одночасних дій щодо вивезення ядерних боезарядів з України і надання компенсації Україні у формі тепловиділяючих зборок для атомних електростанцій“.

Крім того, „президенти Б. Клінтон і Б. Єльцин поінформували Президента Л. Кравчука, що США і Росія готові надати Україні гарантії безпеки. Зокрема, як тільки Договір про СНО-І набере чинності, і Україна стане учасником Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ) як держава, що не володіє ядерною зброєю, США і Росія:

– підтвердять Україні їх зобов'язання, у відповідності з принципами Заключного акта НБСЕ, поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони держав – учасниць НБСЕ і визнавати, що зміна кордонів може бути здійснена тільки мирним шляхом за взаємною згодою; і підтвердять їхні зобов'язання утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності будь-якої держави, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися, крім цілей самооборони або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН;

– підтвердять Україні їх зобов'язання, у відповідності з принципами Заключного Акта НБСЕ, утримуватися від економічного тиску, спрямованого на те, щоб підкорити своїм власним інтересам здійснення іншою державою – учасницею НБСЕ прав, притаманних її суверенітету, і таким чином отримати будь-які переваги;

– підтвердять їхні зобов'язання домагатися негайних дій з боку Ради безпеки ООН з метою надання допомоги Україні як державі – учасниці ДНЯЗ, що не володіє ядерною зброєю, в разі, якщо Україна стане жертвою акту агресії або об'єктом погрози агресією з використанням ядерної зброї;

– підтвердять щодо України їхні зобов'язання не застосовувати ядерної зброї проти будь-якої держави – учасниці ДНЯЗ, що не володіє ядерною зброєю, крім випадку нападу на них самих, їх території чи їх підопічні території, їх збройні сили або на їх союзників з боку такої держави спільно або в союзі з державою, яка володіє ядерною зброєю.

Президенти Б. Клінтон та Б. Єльцин поінформували Президента Л. Кравчука, що були проведені консультації з Сполученим Королівством, третьою державою – депози-

тарієм ДНЯЗ, і що Сполучене Королівство готове надати Україні такі ж гарантії безпеки, як тільки вона стане стороною ДНЯЗ як держава, що не володіє ядерною зброєю“.

Президент Б. Клінтон підтвердив зобов'язання США надати технічну та фінансову допомогу для надійного та безпечного демонтажу ядерної зброї та зберігання матеріалів, що розщеплюються. Для цього США погодилися надати Україні, Росії, Казахстану та Білорусі допомогу в розмірі близько 800 млн дол., включаючи мінімум 175 млн дол. для України, для досягнення цієї важливої мети.

Як бачимо, Президент Б. Клінтон думав про безпеку своєї країни, оскільки згадані міжконтинентальні балістичні ракети були націлені раніше Москвою насамперед на США. А про безпеку України мали клопотатися наші урядовці. Але що ми бачимо в сумнозвісному Будапештському меморандумі, який підписав від імені нашої держави 5 грудня 1994 року уже новий її Президент Леонід Кучма.

Чи є там чітке формулювання про те, що в разі нападу на Україну країни-гаранти й справді реально придуть на допомогу: скажімо, США чи Великобританія негайно перекидають до України свої конкретні ударні підрозділи для захисту наших кордонів від зовнішньої агресії? Чи, принаймні, своєю транспортною авіацією (чи нашою, в тому числі стратегічною, якої нам вдосталь залишилося від Радянського Союзу) організують безперервне забезпечення власне українських збройних сил найнеобхіднішим новітнім озброєнням, зокрема, високоточними ракетами?

Унікальність цього документа полягає в тому, що, нібито засвідчуючи факт надання усіма ядерними державами світу (пізніше до меморандуму приєдналися Франція й Китай) відповідних гарантій незалежності, безпеки і територіальної цілісності та недоторканості України у зв'язку з її чіткими зобов'язаннями повністю позбутися третього за кількістю у світі ядерного арсеналу, ніяких конкретних реальних зобов'язань ні від кого з підписантів немає. Тож тільки Б. Клінтон сьогодні знає, хто нашептав такий варіант угоди, де прописані нічого не значущі правильні слова.

А поза цим документом тиснули на Україну, аби вона не тільки віддала тактичну ядерну зброю Росії (яким би козирем вона була зараз у наших руках!), чого не передбачалося меморандумом, а й ракетноносці. Відтак з території України протягом 1992-1996 років було повністю вивезене до Росії все ядерне озброєння, включаючи тактичне, знищено всі ракетні шахти, а також передані РФ стратегічні бомбардувальники, здатні нести ядерну зброю.

Так, Президентів України Кучмі американці викрутили руки, аби було знищено 60 ракетноносців Ту-22, 10 – Ту-160, 19 – Ту-95, 487 крилатих ракет Х-55 і 423 – Х-22. А після цього США погодилися, щоб Україна передала Росії вісім Ту-60, три – Ту-95 і 581 крилату ракету Х-55. Тобто, під тиском і умовлянням США Україна фактично озброювала свого майбутнього агресора. А вже ж саме ці, нині російські, літаки запускають по мирних українських селах і містах страш-

ної руйнівної сили ракети, які були передані з наших арсеналів.

І проти підводних морських запусків безжальних „калібрів“ нам вкрай важко боротися тепер, бо тоді було також знищено сім протичовнових літаків Ту-142. Про це все дізнається згодом отой маленький український хлопчик, який у лютому 2022 року змушений був залишати рідну землю.

Та чи розумів це Президент США Б. Клінтон, який наполегливо втілював у життя тверду лінію роззброєння України, що вже тоді відповідало потаємним планам російських шовіністів щодо реваншу після розвалу Радянського союзу? Чи він зовсім не цікавився історією московського імперіалізму, бо недалекоглядно думав лише про безпеку своєї країни? А мав би бути лідером усього демократичного світу, як його великі попередники.

Саме Б. Клінтон уже з 2014 року, побачивши справжнє обличчя російського шовінізму, мав би не просто заявити про підтримку нашого Майдану, а виступити глашатаєм реальної допомоги Україні, що 20 років перед тим повірила його запевненням у гарантіях своєї незалежності, безпеки і територіальної цілісності та недоторканості.

Але тільки через кілька місяців після широкомаштабного російського вторгнення цей колишній американський політик у форматі відеоконференції з Президентом України обіцяв нам допомогти у відбудові зруйнованого господарства і житла. На прохання Володимира Зеленського підтримати двосторонню угоду між Україною і США щодо справжніх гарантій безпеки нашої держави, Б. Клінтон заявив, що він уже не представляє уряд, але запевнив, що до його країни можна звертатися, вона допоможе...

Не Прем'єр-міністр Великобританії Борис Джонсон, а Б. Клінтон, остаточно усвідомивши свою страте-

гічну помилку 1990-их, мав би, починаючи з 24 лютого 2022 року, першим бити в усі дзвони, закликаючи світ організовуватися проти імперії зла, як поіменував московський режим Рональд Рейган. І саме голос Клінтона мав би кожного дня звучати на всіх американських каналах про допомогу Україні, яка сьогодні захищає весь світ.

Але не чує голосу і не бачить чину Клінтона той маленький український хлопчик і ще тисячі його однолітків, котрі щодня змушені покидати рідну землю через загрозу смертельної небезпеки від ударів колишніх українських ракет з колишніх українських літаків по їхніх домівках. Очевидно, немає в нього розуміння своєї персональної відповідальності за нинішню трагедію українців, яка може перерости у всесвітню.

Пригадується при цьому постать радянського фізика Андрія Сахарова, безпосередньо причетного до створення найстрашнішої ядерної зброї, за що Кремль тричі відзначив його званням Героя соціалістичної праці. Коли він усвідомив, у які руки потрапило його відкриття, він став боротися проти випробування й розповсюдження цієї зброї – аж до її повної заборони.

Тобто, радянський фізик мав мужність виступити в себе на батьківщині проти можливої світової катастрофи. У ситуації, яка сьогодні загрожує всім, колишній американський президент Б. Клінтон мав би відчувати свою провину за події майже 30-річної давності, коли Україну за його активної участі роззброїли, а відтак залишили на майбутнє принаймні європейську цивілізацію без надійного захисту. І діяти тепер, як уже згаданий Б. Джонсон...

Володимир Сергійчук, завідувач катедри історії світового українства Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, доктор історичних наук, професор.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуюмо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, divorce, wills and probate (New York matters only).

(By Appointment Only)

140 Second Avenue
New York, NY 10003
212-477-3002
zbmasnyj@verizon.net

If 212-477-3002 landline busy, please call 201-247-2413

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

Position Announcement: Chief Executive Officer

UCU Foundation is seeking a strategically driven, dynamic, mission-based individual to serve as **Chief Executive Officer** for UCU Foundation.

Through its fundraising activities in the United States, UCU Foundation assists UCU in meeting its educational and financial challenges and supports its successes as the premier Catholic educational institution in Ukraine.

LEARN MORE AND APPLY AT:

ucufoundation.org/position-announcement-chief-executive-officer/

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

72-гі Річні Загальні Збори

четвер, 11-го травня, 2023 р.

3:00 годині пополудні

у залі Академії св. Юра у Нью-Йорку

215 схід 6-та вулиця

*Члени повинні обов'язково попередньо зареєструватися.
Просимо подзвонити по тел. (212) 473-7310 (#4144).*

Цього року закінчується каденція наступних членів Дирекції:
Катерини Попович, Марка Баха, Юрія Яримовича

Пропозиції до Номінаційної Комісії просимо надсилати на адресу:

SELF RELIANCE (NY) F.C.U.

108 Second Avenue

New York, NY 10003

Attn: Nominating Committee

Традиційний обід не відбудеться.

Просимо членів принести із собою членську книжечку.

SECURE YOUR SAVINGS

12 MONTH SHARE CERTIFICATE

REGULAR
4.39% APY*

Minimum \$500 Deposit

JUMBO
4.50% APY*

Minimum \$75,000 Deposit

VISIT

www.ukrfcu.com/sc

CALL

(215) 725-4430

*Annual Percentage Yield (APY) Rate as of 04/04/2023 and is subject to change at anytime without prior notice. Federally insured by NCUA.

Помер видатний історик Сергій Білокінь

14 квітня на лікуванні у США помер визначний український історик і джерелознавець, доктор історичних наук, дійсний член Української вільної академії наук у США і почесний академік АН вищої школи України, лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка Сергій Білокінь (1948-2023).

Майбутній вчений народився 1 липня 1948 року в Києві, у родині відомого вченого-ботаніка Івана Білоконя. Ще в підлітковому віці зблизився з колом тих „шістдесятників“ та провідних українських діячів старшого покоління, яке відіграло центральну роль у короткотривалій „відлизі“ 1960-их років.

Коли почалася нова хвиля гонінь на „український буржуазний націоналізм“ у 1970-их роках, саме на цих людей комуністичною окупаційною владою було обрешено масові арешти й переслідування. Тому після закінчення в 1971 році історичного факультету Київського державного університету ім. Т. Шевченка шлях у

науку перед талановитим юнаком в Україні було закрито. Лише з другої половини 1980-их С. Білокінь здобуває можливість легально звернутися до своєї головної теми: історії політичного терору в СРСР і життєпису провідних постатей українського відродження 1920-их років. Він не тільки здобуває заборонене донедавна знання, але й ділиться ним з громадськістю: його публічні лекції про Миколу Зерова, Георгія Нарбута, Михайла Бойчука та інших знищених системою письменників, мистців, діячів Церкви та науковців збирають повні аудиторії слухачів. Хоча звернення до „білих плям вітчизняної історії“ (чи швидше „кривавих плям“) навіть за часів „ранньої перестройки“ не було простим і безпечним.

Зі здобуттям Україною незалежності дослідницька та просвітницька робота С. Білоконя розгортається особливо активно. Він вводить в обіг десятки й сотні архівних документів першорядної ваги, впорядковує і видає історичні та археографічні збірники, пише кіносценарії, спогади про тих, із ким йому пощастило спілкуватися особисто, статті для періодичних видань.

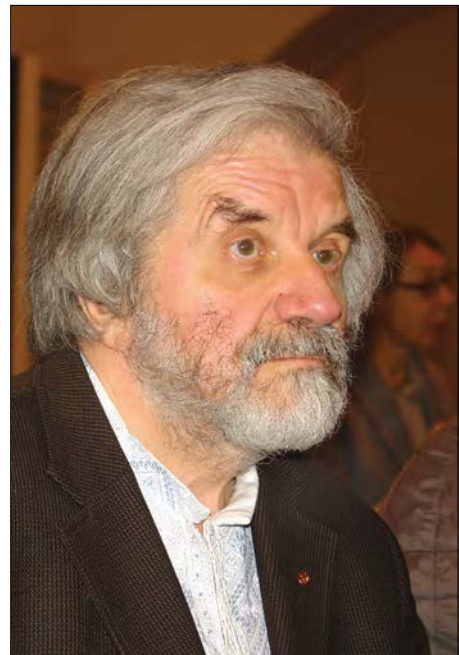
Дослідження практики репресій лягають в основу фундаментальної монографії С. Білоконя „Масовий терор як засіб державного управління в СРСР“ (1999). У ній на підставі численних архівних документів ВЧК-ГПУ-НКВД-КГБ учений переконливо доводить: терор був самою суттю державної системи СРСР!

На підставі монографії було захищено докторську дисертацію вченого (2000). Ця праця з огляду на її велике наукове і суспільно-політичне значення була вшанована Національною премією України ім. Т.

Шевченка (2002). Протягом останніх років вчений здійснив багато важливих дослідницьких проєктів на базі очолюваного ним Центру культурологічних студій Інституту історії України НАН. У 2012 році його було обрано почесним професором Києво-Могилянської академії. Науковій книгозбірні академії С. Білокінь ще за життя почав передавати свою унікальну бібліотеку старої україніки та зібрання архівних документів. Їх він почав збирати ще тоді, коли вмирали останні нащадки викопаних репресіями славних українських родів, яким нікому більше було передати свої книжкові й архівні скарби. Щоб дати уявлення про масштаби й вагу цієї колекції, варто зауважити, що в ній були повні комплекти всіх головних українських журналів (часто відсутні навіть у фондах Бібліотеки Вернадського) і автографи майже всіх гетьманів України!

Учений брав активну участь у науково-громадському житті. В 1990 році він створив і очолював Київське наукове товариство ім. Петра Могили – чи не першу в тодішній УРСР незалежну дослідницьку організацію нового типу, яка на певний час зуміла відродити видання журналу „Наше минуле“ під знаменитою нарбутівською обкладинкою. Дещо пізніше як голова Всеукраїнського братства Андрія Первозваного С. Білокінь відіграв помітну роль у відродженні незалежної Української автокефальної православної церкви, був серед тих, хто готував улітку 1992-го об'єднавчий собор, внаслідок якого на основі УАПЦ та „філаретівської“ УПЦ постала УПЦ КП.

Видатний науковець, попри терні радянської цензури, все ж дочекався наукового визнання. Його було обра-

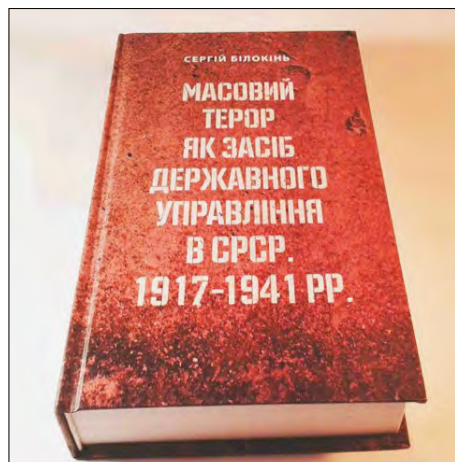
Св. п. Сергій Білокінь

но дійсним членом УВАН (2006) та почесним академіком АН вищої школи України (2007). У 2007 році указом Президента Віктора Ющенка його було вшановано званням Заслужений діяч науки і техніки України. Проте, будучи де-факто одним із найбільших українських істориків нашого часу, до НАН України він і не намагався балотуватися, розуміючи, що аж донедавна в відділенні історії вагомі позиції зберігали ті, хто зробив колись кар'єру на боротьбі з „націоналістичними фальсифікаторами історії“.

Подвижницька праця самого вченого назавжди збережеться в сотнях написаних ним наукових текстів першорядної ваги. Хоч, безумовно, самого історика, який був містилицем унікального набору знань про українське минуле без „білих плям“, не замінить уже ніхто.

Георгій Лук'янчук,

голова Міжнародного громадського об'єднання „Соловецьке братство“

Монографія Сергія Білоконя „Масовий терор як засіб державного управління в СРСР“

Прибрали могили воїнів УНР

ЛЮБЛІН, Польща. – Українська громада міста напередодні Проводів 22 квітня поприбирала на могилах воїнів армії Української Народної Республіки, що знаходяться на православному кладовищі.

У сам день Проводів, 23 квітня, після Літургії у цвинтарній церкві Жінок-Мироносиць українська громада Любліна традиційно збиралася біля пам'ятника воїнам армії УНР на православному кладовищі, де була відслужена литія за українських воїнів над їхніми могилами.

Укрінформ

Прибирання на могилах воїнів армії УНР на православному кладовищі. (Фото: Українське товариство)

UNION FUNERAL HOME
LYTWYN & GRILLO
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

З глибоким сумом сповіщаємо про відхід у вічність
СВ. П.
д-ки проф. АСІ ГУМЕЦЬКОЇ
(1925–2023)
дійсної членкині УВАН у США та першої віце-президентки її Управи,
визначної славістки та громадської діячки.
Висловлюємо щире співчуття родині і друзям Покійної.
Вічна їй пам'ять!
Управа УВАН у США

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835
Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленям
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

2.02% APY*

**Ваші заощадження зростають
на Money Market рахунках!**

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

*APY-Annual Percentage Yield is calculated on the assumption that dividends remain on deposit.
Interest compounded daily, posted monthly. Minimum to open and maintain MMA is \$2,500.00.
Up to six withdrawals per month allowed. Minimal withdrawal amount—\$500.
Rates are effective 11/19/2022

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

225 N 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org